

UNIVERSITATEA
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„VICTOR BABEȘ” DIN TIMIȘOARA

Elena Jebelean
(coordonator)

Editura „Victor Babeș”
Timișoara, 2026

BELETRISTICĂ

scrisori din *Atelier*

Editura „Victor Babeș”

Piața Eftimie Murgu nr. 2, cam. 316, 300041 Timișoara

Tel./Fax 0256 495 210

e-mail: evb@umft.ro www.umft.ro/editura

Director general: Prof. univ. dr. Sorin Ursoniu

Colecția: BELETRISTICĂ

Coordonatori colecție: Prof. univ. dr. Octavian Marius Crețu

Prof. univ. dr. Sorin Eugen Boia

Referent științific: Conf. univ. dr. Diana Boc-Sînmărghișan

Ilustrația copertei: Georgeta Medinschi – *Scrisoare către Maya*

© 2026

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate.

Reproducerea parțială sau integrală a textului, pe orice suport, fără acordul scris al autorilor este interzisă și se va sancționa conform legilor în vigoare.

Co-editor: Conf. univ. dr. Daniela Șilindean

Fotografiile din acest volum aparțin autorilor textelor.

Centrul de cercetare lingvistică aplicată și studii culturale comparate, C-CLASC

ISBN: 978-606-786-595-0

Scrisori (ne)deschise

Atelierul

de scriere creativă al Universității de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara a împlinit trei ani. Noi – studenți, liceeni și profesori – vă invităm la lectură. Fiecare text pe care-l veți descoperi în acest volum colectiv duce mai departe senzații, stări, gânduri percepute de noi pornind de la arta creată de ceilalți – descoperită în cărți, în galerii de artă, în săli de spectacole. Căci a te bucura de artă nu înseamnă doar a privi, a simți, a asculta, a înțelege, ci înseamnă și a pune la încolțit, în sufletul tău, ca pe semințe, ceea ce observi, ceea ce aduni. Aducem realitatea spre noi și, între utopic și distopic, între straniu și diafan, o realcătuim, adăugându-i-ne, spre a o dărui, la rândul nostru. Ce mâini nerăbdătoare vor desprinde scrisorile acestea din plicuri și le vor transforma în aripi interioare? Ce noi gânduri vor naște în cei care le vor parcurge zâmbind, amintindu-și?

Mulțumim ospitalierelor case timișorene care ne-au devenit grădini paradiziace: Atelierului artiștilor plastici Renée Renard și Ciprian Chirileanu, Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran”, Casa Artelor – Galeria Pygmalion, Casa cu Iederă, Facultatea de Arte și Design a Universității de Vest, Galeria Helios, Nemesis Club Art, Palatul Poștelor. Mulțumim artiștilor care ne-au împărtășit din experiența lor. Mulțumim Timișoarei, care ni-i dăruiește.

Aici, noi, cei 19 expeditori ai acestor scrisori:

*Monica Elena Aghescu
Marisa Natalia Armaș
Ana Bojoga
Carina Brăina
Alize Dodea
Elena Jebelean*

*Diana Maroșan
Ema Mate
Teodor Maxim
Corina Mărcăuțeanu
Silvia Negrea
Vlad Oprea*

*Iris Popescu
Andrei Semen
Sandra Silvășan
Anastasia Suciu
Ioana-Paula Trușcă
Floarea-Oana Timiș
Florentina-Ioana Timiș*

**pornind de la versuri
din volumul
Restul –
Svetlana Cârstean
Palatul Poștelor,
3 martie 2025**

fără rest
Elena Jebelean

dar acum, deocamdată, între noi nu mai e
nici măcar un centimetru în care restul să se strecoare
rotundă și străvezie, dar plină ochi este doar ceea ce
nu se poate numi, ceea ce
împlinește și umple așa cum
i s-a spus cândva
cu asupra de măsură
ceea ce
crește și se revarsă și se răsfărânge ca un
izvor născând toate apele lumii, dizolvând tot
amarul de sare al lacrimii, desfăcând în cascade
lumina și spărgându-se sprinten din piatră în
piatră
ce bucurie să ne însorim fiecare la soarele celuilalt
să ne anulăm reciproc umbrele
să ne devenim mai mult decât sfere
nu va ține mult,
dar chiar acum suflu în clipele astea ca în baloane
cu grijă
să nu sparg culorile
să nu mă ridic de la pământ
la fel de tare ca poezia

AS222

Anastasia Suciu

oamenii adunați în jur ca o amintire prețuită
dar tu simți un gol

glasurile se completează unele pe altele
dar al tău e domol

se prind unii pe alții, se regăsesc în fum
iar tu rămâi în întunericul lăuntric

colțul camerei ți-a devenit familiar în
destinul clandestin
pierzi bucăți din tine ca pe niște petale de mușețel
mă vrea sau nu mă vrea
soarta asta cruntă
lumea nemiloasă
restul restului

blak-out poetry
Diana Maroșan

Există
O sumă restantă
__ aici _____
la tine
____ împărțim ____ __
__ ceva _
rămâne __
noi ____
citești
____ ne cunoaștem

**pornind de la fotografia de la despărțire, din ușa Palatului Poștelor –
Ziua Internațională a Poeziei, 21 martie 2025**

Păpădii

Corina Mărcăuțeanu

Ploaia lovește cu sălbăticie orașul.
Avioane de hârtie se înmoaie și pier.
Din mormântul de asfalt, păpădiile își ițesc capetele rupte din soare și absorb cu aviditate viața.
Oamenii fug din calea potopului de parcă ar fi plămădiți din zahăr.
Spre căldură. Spre confort. Spre știrile mass-media care îi aruncă într-un uragan de disperare.
Căci lumea pare să-și fi pierdut sensul, iar oamenii par figuranți care asistă neputincioși la propria prăbușire.
Dar nu, stai. Se pare că ...
Doi tineri se opresc în mijlocul străzii, ridică privirea spre cer și își lasă chipurile mângâiate de ploaia care dintr-o dată cade cu încetinitorul. Zâmbesc larg. Fac câțiva pași de dans în ritmul inimii. Se îmbrățișează și se îndreaptă, uzi până la piele, spre cafeneaua anticariat din colț.
Un ceai, o carte bună, o poveste, o speranță.
Păpădii cu capete rupte din soare.

Poezii din lacrimi de cerneală

Silvia Negrea

Nu ești fană a adevărului, cel puțin nu a celui spus în mod direct. Știu prin ce treci, nu pentru că mi-ai spus, ci pentru că te văd ca pe propria mea reflexie. Muncești până târziu, la proiecte de care nu-și va aminti nimeni, nici măcar tu, vocile lor răsunându-ți prin cap. Oare auzi și vocea mea? Ai ajuns deja să o urăști?

Ai mai mototolit o hârtie și ai aruncat-o pe jos. „Doar fii sinceră cu tine!” e sfatul pe care ți l-au dat de fiecare dată. Nu se așteptau să poți să-l respecti, nu? Minți și eviți adevărul chiar și în jurnalul tău, pe care doar tu îl citești; ai ajuns să ascunzi lucruri de tine însăși.

Scrii un cuvânt, apoi îl tai. Încă unul. Te minți și îți spui că e un început mult mai bun. Un poet care nu e sincer cu el însuși nu poate fi sincer în versurile sale. Totuși, nu te afectează prea tare: știi că tuturor ne plac minciunile – sunt mai dulci decât orice adevăr.

Te-ai detașat complet de tine, iar cuvintele curg lin, precum ganașul fierbinte de ciocolată pe blatul cafeniu și pufos, despre care toată lumea știe că este preferatul tău. Este un neadevăr, desigur. Nu-ți plac prăjiturile.

Ai terminat, în sfârșit, de scris. Vrei să citești produsul final, așa că îți pui ochelarii. Nu te ajută cu nimic. Îți apropii hârtia de ochi, în speranța că vei putea desluși măcar un vers. Nimic.

Îți îndrepti, dezamăgită, privirea spre călimară. Folosiseși cea mai calitativă cerneală la care te-ai putut gândi.

De data asta, îți pare mult prea rău să arunci la gunoi hârtia. O împătorești grijuliu, în forma unui avion, și o arunci pe geam. Poate că vântul o va duce undeva unde versurile tale chiar sunt vizibile și înseamnă ceva.

Unde-ai ajuns? Unde vrei să mai înaintezi?

Nu crezi că te-ai pierdut acum multă vreme?

Mai există spațiu și timp pentru artistul din tine, care țipă după ajutor?

Te uiți la ceas, în timp ce ochii te dor.

Oare unde o fi ajuns avionul tău, în zbor?

Într-o baltă, într-un tufiș sau pe asfaltul murdar?

Aterizarea sa forțată, lângă niște pădii sfrijite, poate te-ar fi liniștit și inspirat literar,

Căci ți-ar fi amintit de zilele în care începuseși să scrii,

Pornind de la ambalaje și hârtii găsite pe jos,

Completând încet, cu câte-un vers frumos,

Până ajungeai la magnifice poezii.

Dar uită-te la tine acum, pierdută între cuvinte care pretinzi că-ți aparțin,

Scriind cu lacrimi plânse din milă, prelinse pe un chip odată senin,

Ascunsă de soare și acceptând soarta artistului răpus,

Iar, la fel ca păpădiile,

Fotosintetizezi la bec, mințindu-te că e un apus.

De ce există poezia?

Alize Dodea

Razele soarelui cădeau languros asupra parcului în care un bunic citea ziarul mototolit, în timp ce nepotul se juca cu ceilalți copii la locul de joacă. Ziua de duminică își întindea clipele cu răbdare, dându-le tuturor șansa să își refacă puterile. Cu coada ochiului, distras de râsetele copiilor din parc și de pașii celorlalți din jur, bunicul observa oamenii care stăteau pe băncile de lângă el. Forfota vieții din jur îi amintea de culmile glorioase ale tinereții și de zilele în care totul părea posibil. Evenimentele nefaste pe care le-a trăit până acum i-au mai știrbit spiritul învingător, dar nicidecum nu l-au aruncat în plasa neagră a descurajării.

Cufundat în gânduri, bunicul nici nu simți că nepotul său îl trăgea de mânecă pentru a-i atrage atenția. Descoperise un avion de hârtie printre pădădiile înflorite din iarbă. Bunicul luă avionul de hârtie și îl despături. În fața lui se perindară versurile unei poezii scurte, care îi stârniră duioșie: „De atâta amar de vreme/ Aștept să mă cheme/ Cea mai frumoasă voce/ Și sărutul tău dulce”. În partea de jos a hârtiei era scris: „Te iubesc, Maria”. Pleoapele bunicului s-au strâns tare, ca să lase lacrimile să curgă pe obrajii brăzdați de riduri. Nu catrenul compus de îndrăgostitul anonim îi provocase o asemenea emoție intensă, ci numele din poezie: Maria. Era tocmai numele soției sale care murise în urmă cu un an. Atunci simțise că pierduse o parte din el. Zilele lui se scurgeau parcă lipsite de muzica vieții. Erau zile goale, umplute de mici plăceri sau mari bucurii, dar care, în cele din urmă, ajungeau scufundate în oceanul său de tristețe.

În tot acest timp, nepotul se fâșia dintr-o parte în alta. Era un băiețel de 7 ani, mereu curios, cu o minte ageră, recent inițiat în arta scrisului și a cititului. S-a uitat lung la bunic și l-a întrebat:

- Ce e scris pe foaie, buni?
- E o poezie, îi răspunse acesta.
- Ce e o poezie?

- O să înveți la școală, îi răspunse bunicul cu ezitare. Poate unul din cele mai grele lucruri e să îi explici unui copil ceva exact așa cum este acel ceva, în simplitatea lui.

- Dar ce e așa mare secret? Vreau să aflu acum! se răsti îmbufnat băiețelul.

Bunicul schiță un zâmbet și încercă să îi explice.

- O poezie e un text în versuri, așa cum citești la școală. Versurile poate sunt mai scurte ca cele pe care le citești acolo. Persoana care scrie poezii se numește poet sau poetă.

- Păi, și de ce avem nevoie de poezie?

- Poeții scriu poezii ca să își aștearnă sufletul pe hârtie, cu bune și cu rele. Și ca tot ceea ce simt și au făcut și au avut să rămână veșnic, fără să se piardă nimic, îi răspunse bunicul. Și continuă, mai mult pentru sine: și poate ca sufletul nostru să devină mai puțin rece datorită poeziei...

Băiatul se ridică de pe bancă și exclamă:

- Ce plictisitor! Mă întorc la joacă.

Bunicul îl privi cum se întoarce la terenul de joacă, strângând în pumn hârtia mototolită.

genul proxim
Elena Jebelean

în lumina electrică stradală
trotuarul
care pe toate le rabdă, cam așa ca iubirea,
devine o scenă pentru teatrul de umbre
la început au fost cuvântul și umbra lui
apoi piatra ziditoare și umbrele ei
apoi ecumenica păpădie cu viitoarea ei umbră noroasă de puf
apoi mukul de țigară cu umbre de fum
apoi zborul planat al avionului
pe care foaia ciuntită nu l-a împiedicat să se-nalțe
trag cortina acum
sting lămpile
încui poarta
înăuntru rămâne doar întuneric
un pas
încă un pas
mă extind radiant, poate sferic, ca un univers proaspăt născut din noaptea strălucitoare
către toate celelalte umbre
ce croiesc din catifeaua lor
cuiburi pentru zbor
nu mai am cum să privesc în urmă
fără umbră, trotuarul,
cam așa ca iubirea

**pornind de la
expoziția de pictură
a Ilenei Ciobanu-Ioanovici
În grădină la mine. Tălmăcirii –
Nemesis Club Art,
2 aprilie 2025**

Îți scriu din grădină...

Nostalgie

Alize Dodea

Îți scriu din grădină...
Aici, mi-am așternut sufletul,
Cu toate ascunzișurile
Și coridoarele sale.
Sufletul meu
Se dezmoștește încet, încet,
Ca să mai prindă, măcar o clipă,
O frântură din tot ce am trăit aici
Cu candoarea copilăriei mele
Și râsul tău de aur.
Printre spinii trandafirilor albi,
Se preling frustrările
Și dezamăgirile mele,
Unde odinioară,
Se întindea fericirea mea de copil
Pe care am pierdut-o,
Pentru totdeauna
La fel ca pe tine.

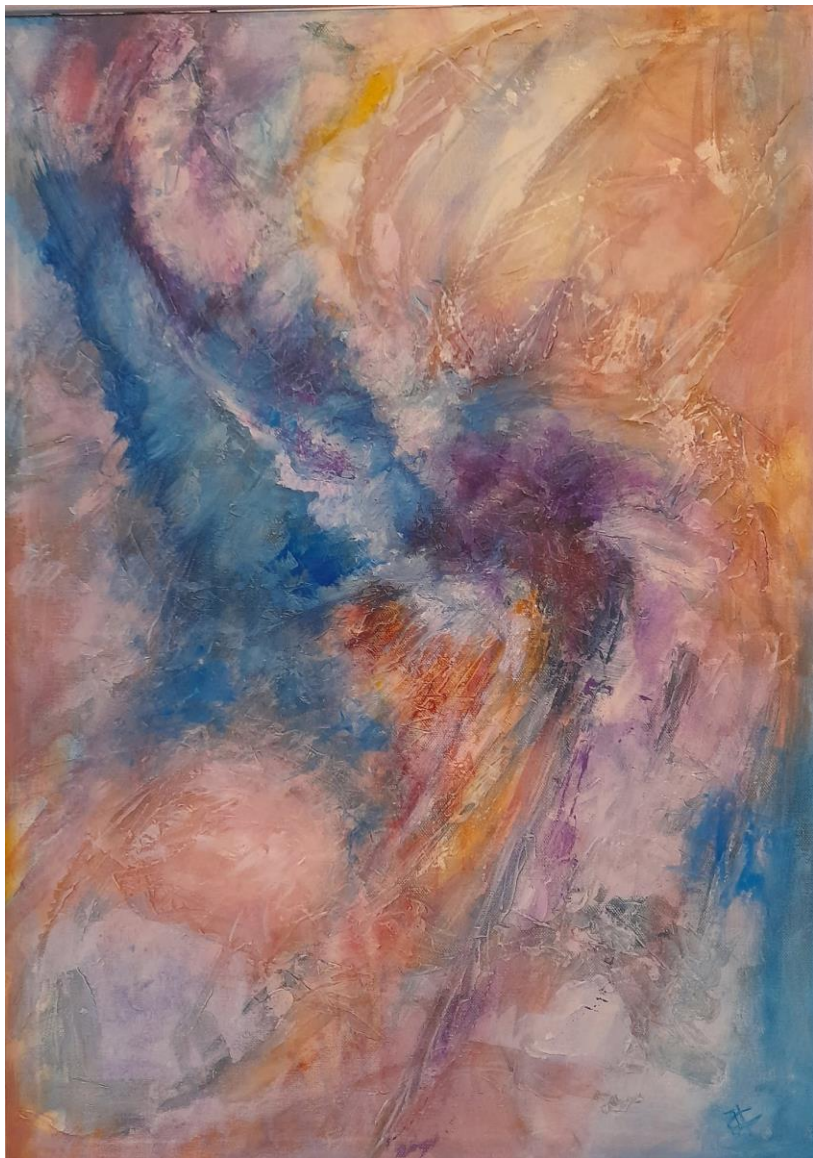
Îți scriu din grădină...
Ana Bojoga

Îți scriu din grădină și nu mai am ceas.
Soarele singur nu face vreun pas,
Se uită la mine și fără mult gând
Mă-ntreabă cui scriu? Ce-o fi făcând?

Îți scriu din grădină, cu litere largi
Cuvinte ce glasul nu vrea ca să spargi.
Mi-e frică de tine. Mi-e frică și dor,
Așa că lui Soare îi cer ajutor.

Îți scriu din grădină, e cald, e lumină.
Natura m-ajută să spun tot ce simt,
dar pe hârtie. În ochi să nu vină
Lacrimi ce amintirea ta o cuprind.

conceptual

Anastasia Suci

în mintea mea
mai ești doar un melanj
albastru bej verde și clipiri ușor străine
iar eu o baltă roșie metalică
ce se descompune încet

„un soi de întristare...”
(secvență din poemul *Oraș medieval*, de Tudor Arghezi)

un soi de întristare

Diana Maroșan

înserare. un soi de întristare. vechiul gând că e mai ușor să tac.

e mai ușor să aleg viața mai ușoară. să uit visul, să-l las să adoarmă în mine.

nu îmi pot asuma nici măcar cuvintele de care sunt conștientă că îmi scapă printre buze cu pasiune, ca după eliberarea dintr-un labirint. da, mai cuvintele care se nasc din cuvintele mele gravide cu trecut.

primăvară. nașterea nu e un început. e o revoltă a unor morți întârziați. prea târziu apucăm să ne bucurăm de primăvară. mereu găsim în ea rămășițe din primăverile trecute, uneori din ierni. apoi, mereu ne scapă, mereu trece, mereu e un alt anotimp decât pe cel pe care-l respirăm.

să scrii despre asta? au scris alții înaintea ta. aprilie cea mai crudă dintre luni, aprilie cu dușurile ei parfumate, aprilie rece.

au scris despre înserarea din ochii mamei tale. au scris despre nașterea violentă a oamenilor adormiți din tine. au scris inclusiv despre cum e să-ți citești amintirile scrise de niște mâini străine. au scris despre toate.

și totuși primăvara nu încetează a veni. în fiecare an mai scurtă și mai caldă și apoi brusc – mai rece.

să faci și tu parte din mecanismul care tot pune litere unele lângă altele, la întâmplare, până ce tot ce se poate va ajunge să fie scris? borges ar fi fericit.

petalele sfărâmă mugurii ca fluturii evadând din crisalide. pentru o clipă numai – auzi ploaia.

să scrii despre cum lumina uneori sparge cerul și cad pe pământ petale albe ca niște bombe?

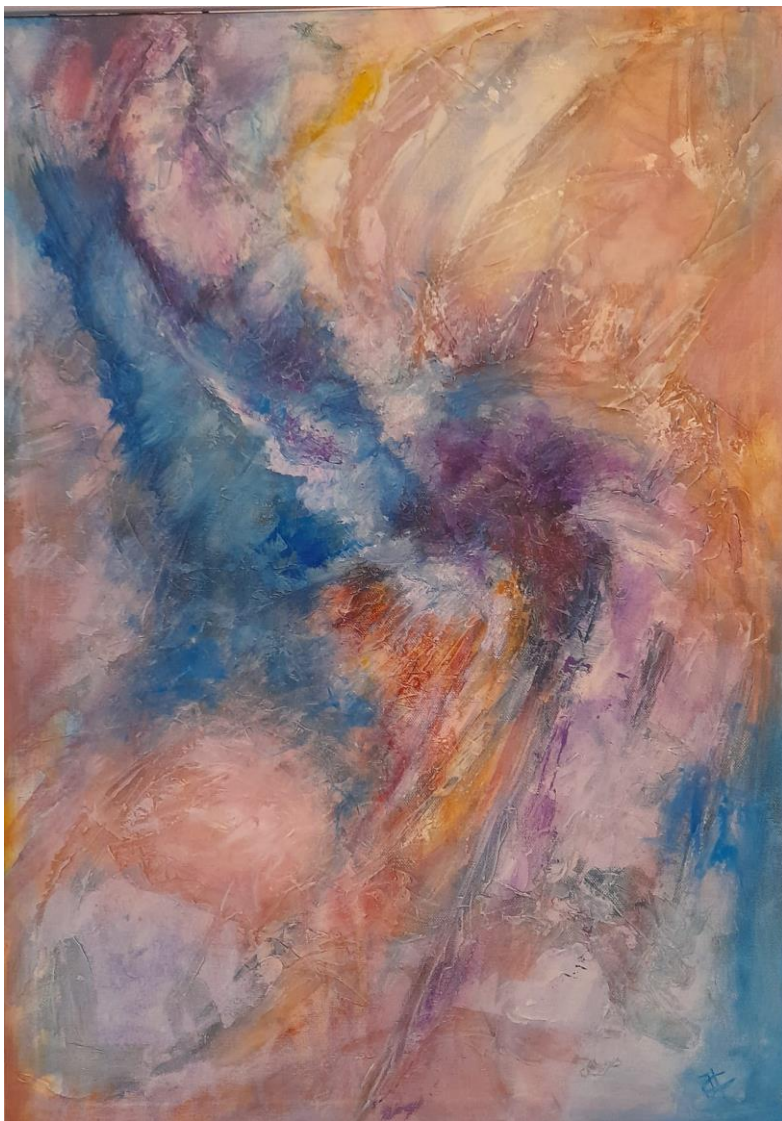
să scrii despre cum rămâne atât de puțin din petale? să scrii cum lumina învelește trupurile uitate ca-ntr-o ultimă îmbrățișare?

să scrii despre aprilie?

să tac a fost mereu mai simplu. te așezi lângă mine. aprilie e tăcută dacă e ceva. țiuiitor de tăcută. ție ce-ți spune tăcerea ei? beznă totală. simțim numai petalele curgându-ne-n dușuri pe umeri, obraji, gene. să ne-ntindem mâinile să le prindem? am fost tot timpul așa triști? s-au învolburat apele sau fețele noastre? adormi în poala mea. nu îți pot desluși chipul. ți-l pipăi numai. e plin de muguri. să scrii, zic, să scrii.

aprilie e un mugure niciodată deschis. sunt mai multe încercări de a-l privi decât de a-l deschide. totul e petale. cuvintele ne părăsesc, cuvintele eşuează, cuvintele dor și nimic mai mult. să scrii, iubita mea, să scrii.

„(...) iubite, dă-mi gura... Ne-necăm!”
(Vasile Voiculescu)

Metronom

Ana Bojoga

Mi-e sete.
Nu am apă.
Mi-e sete și valsez.
Mi-e sete și cuvintele îmi intră în nonsens.
Mi-e sete și n-am pauze. Nu vreau să mai contez.
Dar chiar și-așa îmi place pe scenă să visez.
Mi-e sete. Ajută-mă. Sărută-mă și crezi.
De nu crezi, nu e viață. Tu trebuie să crezi.
Mai e puțin și gata. Cred că va fi bine.
Nu cumva să pleci de aici, de lângă mine.
Încă îmi e sete. Cred că-ți e și ție.
Se uită toți încoace deja de-o veșnicie.
O gură de apă, asta-i tot ce cer.
Nu muri, nu-i gata. Eu trebuie să sper.
Iubite, vine timpul la loc spre infinit,
De când se tot vorbește de clipa de sfârșit.
Iubite, dă-mi gura, simt că mă înec.
Mi-e sete.
Am aplauze.
Nu mă mai înec.

Lumina din fereastră

Corina Mărcăuțeanu

Matei bătu cu pumnul în ușa veche. Lemnul crăpat îi zgârie pielea. *Ce naiba, de ce nu răspunde nimeni?* Se aplecă spre dreapta, încercând să vadă ceva prin geamul de la parter al micii căsuțe izolate. O rază caldă de lumină se strecura printre faldurile draperiei prăfuite, roz, cu trandafiri albi. Simți o căldură plăcută în piept. Parcă mai văzuse modelul acela, undeva, demult.

Matei clipi de câteva ori, încercând să-și adune gândurile. Mai aruncă o ultimă privire spre fereastră. Tresări când sirena unei salvări jeli în depărtare. Privi într-acolo și văzu o pătură neagră de nori care acoperea orașul în lumina înserării. Turla catedralei părea să sfideze urgia ce stătea să se dezlănțuie. De parcă i-ar fi auzit gândurile, picături mari de ploaie începură să cadă în jurul lui, aducând cu ele miros de pământ reavăn.

Na, că nu am destule. Nu se așteptase ca ploaia să îl ajungă atât de repede, tocmai acolo la periferia orașului.

Simți cum picăturile de ploaie i se strecoară pe sub gulerul cămășii. Ridică mâna pentru a bate din nou, dar ușa se deschise lin, fără cel mai mic zgomot. Lumina caldă dinăuntru îi mângâie obrajii, iar zâmbetul femeii din prag îi încălzi inima. Era micuță de statură, cu părul blond, lung, creț. Capotul albastru i se mula pe formele plăcute. Putea avea oricât între treizeci și patruzeci de ani.

– Bună seara, spuse Matei, simțindu-și gura uscată. Mă iertați că vă deranjez, dar am o urgență.

Încercă să își calmeze vocea. Nu voia să o sperie. Privi în jos și observă, surprins, că femeia era desculță.

**„Cu mâna lui stângă îmi sprijină capul,
Cu mâna lui dreaptă mă strânge la piept.”
(Cântarea cântărilor)**

Ea făcu un pas în spate și deschise ușa ceva mai larg. Îl privea cu multă bunăvoință.

– O să vă rog să îmi permiteți să dau un telefon de pe mobilul dumneavoastră. Al meu...

Scoase din buzunarul pantalonilor telefonul, al cărui ecran era negru și crăpat.

– Am avut un accident cu mașina și ...

– Oh, ce ghinion. Și pe așa o vreme, spuse femeia. Oh, dar poftiți, poftiți...

– Mulțumesc mult, știți, nu vreau să deranjez.

Matei făcu un pas într-un hol scăldat în aceeași lumină caldă pe care o zărise printre draperii. Călca cu grijă; nu ar fi vrut să facă prea multă mizerie. Privi în jos, dar podeaua era perfect uscată. Femeia o luase înainte pe coridor, spre ceea ce părea o mică bucătărie.

– Poftiți, poftiți, se auzi vocea ei cristalină.

Matei vru să protesteze, dar un miros de zahăr ars îl copleși și îi aduse pe ecranul minții imaginea bunicii. Bunica care îl crescuse. Păși ca vrăjit pe coridor și pătrunse în bucătărie. Femeia era deja așezată la masa acoperită cu o pânză imaculată. Matei văzu un sandviș pe o farfurie micuță, alături de un pahar cu apă. Ea îi făcu un semn cu mâna spre scaunul liber din fața ei. Matei se așează stânjenit și luă o înghițitură de apă. Nu ar fi vrut să refuze, dar trebuia să dea neapărat un telefon acasă. Era sigur că soția lui începuse deja să facă tot felul de scenarii demne de o telenovelă.

– Vă rog, dacă m-ați putea ajuta cu acel telefon... Vocea îi urcă cu o octavă.

– Vă rog, luați măcar o mușcătură, să vă mai întremați.

Femeia continuă, în timp ce o cută mică i se formă între sprâncene:

– Sunteți dumneavoastră bine făcut, dar arătați de parcă ați veni dintr-un război. Pe care l-ați pierdut. Și, în plus, nu am întâlnit bărbat căruia să nu îi placă un sandviș.

Matei se foi pe scaun. Cu coada ochiului observă urmele maronii de pe pantaloni, mâneca dreaptă sfâșiată pe antebraț. *Măi, da bine m-a mai aranjat tembelul ăla care mi-a ieșit în fața mașinii. Și cu ce viteză venea...* Își dresе vocea.

– Mulțumesc frumos, dar chiar nu am chef de un sandviș. Eu

– De fiecare dată refuzați prima dată, zise femeia.

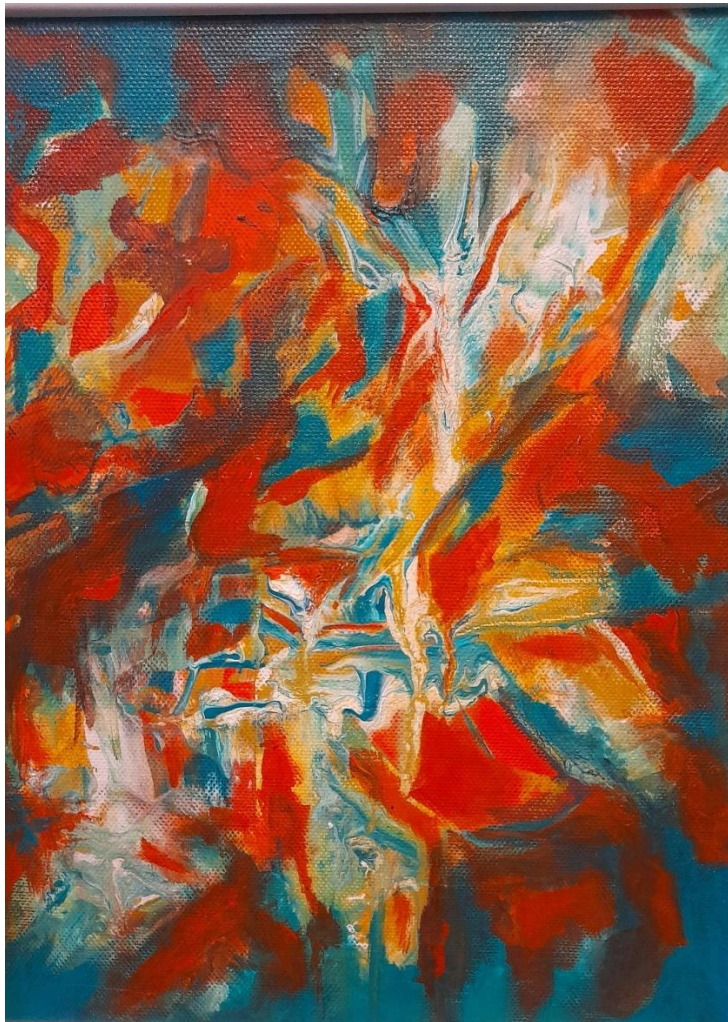
– Cine? murmură Matei, șocat.

Ea răspunse cu un zâmbet și un oftat:

– Cei care încă mai credeți c-ați fi vii.

Matei ridică privirea. În oglinda care atârna pe perete se vedeau doar două scaune și o măsuță, acoperită de o pânză imaculată, pe care ardea o lumânare. În timp ce întunericul îl cuprindea, simți cum îl învăluie o iubire infinită pentru toți și toate

*„Misterioasa carne se face duh în noi...”
(Sonet CCV, Vasile Voiculescu)*

Misterioasa carne se face duh în noi...

Ema Mate

Câteodată mă întreb dacă în cei mai frumoși
ochi din lume e adevărata frumusețe
sau e în ai mei
pentru că eu am ochi care văd frumosul...

Carne și duh
roșu și albastru
cald, rece.
Opuse, dar totuși în mișcarea browniană,
uneia fără cealaltă greu îi crezi existența
iar cealaltă fără cea dintâi își pierde rostul.

Emoțiile stau la rând nerăbdătoare
să fie asociate cu... o culoare.
Secolele trec și asocierile se schimbă
ce a fost odată vicios devine pasiune,
sub sigiliul aceleiași culori.

O înfiorare distinctă are culoarea
ce pare că planifică un soi de scăpare
de pe minuscula și neîncăpătoarea pânză.
De ar ști cuvintele cât freamăt stă într-o culoare,
poate cărțile ar fi mai des acoperite de culori.

Iubire de mamă

Iris Popescu

Când a primit primit telefonul de la clinică, Maria era singură în bucătărie, holbându-se la bolul cu lapte care se învârtea în microunde. „Ne pare rău să vă informăm că...” și „Știm că e dureros, dar există alternative precum...” și alte nimicuri care să îi crape cerul deasupra capului doar ca să îi spună o singură propoziție.

Era infertilă.

Microundele a început să bipăie, însă ea nu mai auzea nimic, totul era doar un zumzet înfundat și o lumină difuză. Lumina cuptorului.

– Alo? Alo, mă auziți? Alo, doamnă, mai sunteți? Aloo?

Vocea de la celălalt capăt al firului o readuse pe moment în prezent. Nu știa însă dacă așa era mai bine.

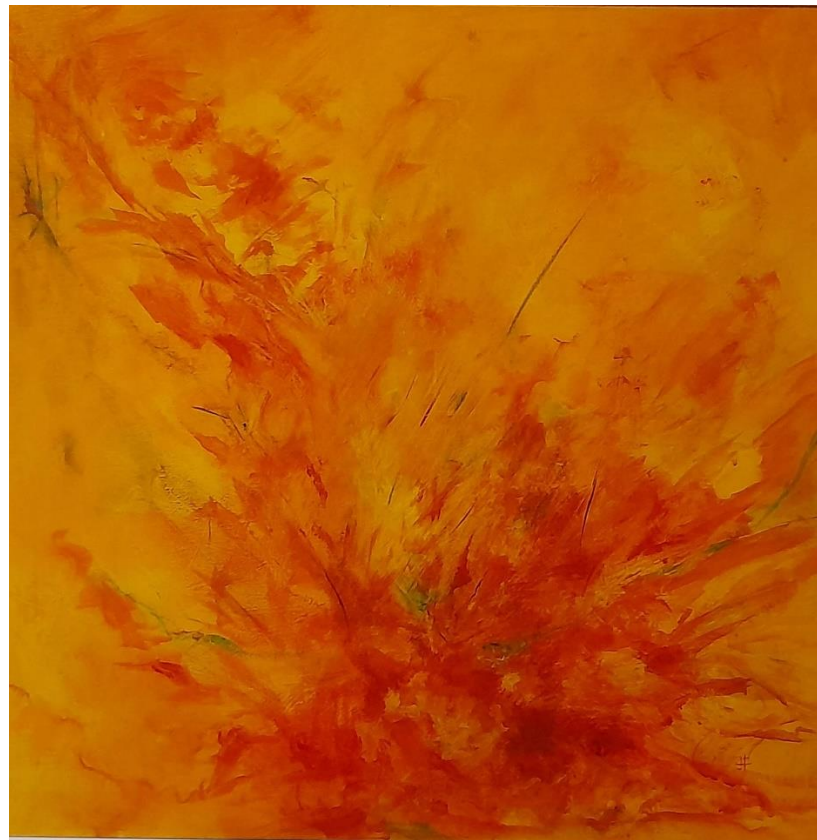
– Sunteți siguri că așa e? Nu se mai pot face alte teste?

Tremura toată, nici măcar vocea nu-i suna a ea. Parcă un străin a pășit în pielea ei și a intrat cu bocancii peste tot ce avea mai drag, conform vreunui protocol de urgență.

– Nu, ne pare rău.

A dat din cap fără să mai asculte, fără să se gândească la respirația ei întretăiată, singurul semn că încă mai era acolo. A răspuns mecanic la restul întrebărilor, cu câte un „mda” sau „îhî”, sperând să se termine cât mai repede, să poată închide odată. Într-un final, și-a strâns puterea să spună „la revedere” și să pună telefonul pe masă.

Să îl sune pe Ștefan? Așa ar fi trebuit să facă. Atunci când afli că ai plănuțit degeaba de doi ani o cameră pentru copii, că ai stat în prostie să alegi nume posibile, atât de băieți, cât și de fete, că ai încercat toate leacurile băbești, în care, de altfel, nici nu prea credeai, doar ca să eșuezi, decizia rațională este să îți suni soțul plecat în delegație.

**„Cu mâna lui stângă îmi sprijină capul,
Cu mâna lui dreaptă mă strânge la piept.”
(Cântarea cântărilor)**

Îl suni, el îți va răspunde din uzina în care se află, te va întreba dacă e ceva urgent și vei începe să plângi când spui cu voce tare „sunt infertilă”.

Simplul gând îi făcu Mariei greață. Nu voia să plângă singură într-o dimineată cu bolul de lapte încă în microunde. Nu voia să proceseze încă tot ce s-a întâmplat. Așa că își puse telefonul în buzunar, își puse cereale în lapte și se forță să mănânce fără să vomite.

Trebuia să ajungă la grădiniță mai devreme. Azi urmau să facă o vizită la Zoo.

~

– Ești foarte palidă, Maria, te simți bine?

Ar fi trebuit să îi fie recunoscătoare Magdei pentru grija pe care i-o purta. În schimb, Maria se gândea doar că nu știe să mascheze bine, că încă o dată propriul corp o sabotează. Așa a fost și în autobuz când o doamnă mai în vârstă i-a cedat locul, mai bine spus a insistat să îi ia locul, adăugând la final că „mai aveai un pic și leșinai”. Părea într-adevăr anemică.

– Da, nu îți face griji, îi zâmbi Maria colegei sale. Am avut insomnie, nu am dormit prea bine.

Minciunile îi curgeau surprinzător de ușor, trebuia doar să spere că și Magda era dispusă să le creadă.

– Pfai, ce nasol. Știu cum e, acum câteva zile Alex a văzut ceva prostie horror pe youtube și ne-a trezit la trei dimineața să îl primim la noi în pat că nu poate dormi. La cât de superficial e somnul meu, îți dai seama că nu am mai putut adormi. Abia m-am ținut pe picioare până la trei.

Maria îi oferă un zâmbet compătimitor sau cel puțin încercă. Simțea că face o grimasă, așa că și-a întors capul în altă parte.

Părinții își aduceau copiii la autocar, cu ghiozdănașele cu apă și sendvișuri. Cele două educatoare le zâmbeau și răspundeau politicos la întrebări. Nu, nu o să dureze toată ziua, se vor întoarce până la ora trei, da, există toalete funcționale în autocar, deși nu va fi nevoie pentru doar jumătate de oră, da, este o mică terasă în incinta grădinii unde se va servi prânzul. Nu, nu mai sunt locuri în autocar pentru părinți. Dacă vor să vină, va trebui să își asigure singuri transportul.

– Ce bine te prinde roșul, Magda! Arăți ca o mușcată superbă!

– Vai, mersi, chiar n-am mai purtat rochia asta de mult. O purtam aproape zilnic acum cinci ani și ieri, când am găsit-o în fundul dulapului, m-am temut că m-am îngrășat și nu mai intră pe mine. Că veni vorba de rochii, nu cred că te-am văzut vreodată în blugi! Te-ai îmbrăcat practic pentru azi, este?

Maria a dat din cap că da. De fapt, a luat primele haine pe care le-a găsit în dulap. Tricoul cu inscripția „wild and free” era singurul lucru deja călcat. Se simțea ridicolă. Spera că nu se vede.

Încerca să nu se holbeze la părinții care își luau în brațe copiii, încă lipicioși la vârsta asta. Ea nu va avea nicicând parte de așa ceva. Era ca la un muzeu al visurilor, unde poți doar să te uiți, nu și să atingi, poți să îți pui dorințe și să vezi cum altcineva le trăiește în locul tău.

– Cred că autocarul e plin, ar fi bine să urcăm și să îi numărăm.

Maria a aprobat-o doar din cap. Da, la asta ar trebui să îi stea mintea. Va avea suficient timp să se gândească la restul acasă.

~

– Sinceră să fiu, mă așteptam ca maimuțele să fie un succes, nu țarcul cu animale de fermă.

Maria o aprobă tacit pe Magda din cap, în timp ce își mânca înghețata la vafă. Au cumpărat popcorn fără sare la suprapreț de la ghișeu pentru a hrăni maimuțele. În schimb, copiii l-au mâncat aproape pe tot până să ajungă la ele. Mai mult, una dintre fetițe și-a pierdut brățara din cruciulițe de lemn în timp ce ținea mâna întinsă prin gard și a început să urle și să plângă. Maria a trebuit să stea douăzeci de minute cu ea ca să o calmeze, să îi promită că îi va cumpăra o brățară suvenir de la magazinul grădinii și să îi ofere o bomboană pe băț.

– Ce pot să zic, sunt fascinați de miei și măgăruși, spuse ea în cele din urmă.

Într-adevăr, copiii roiau în jurul unui măgar, ținut în frâu de unul dintre îngrijitori.

Deodată, Maria auzi un mieunat strident.

– Aveți și pisici? îi strigă ea îngrijitorului.

– Nu, nu, doar oi, capre și măgari, îi strigă el înapoi.

Mieunatul se auzi din nou, mai tare de data asta. Maria înghiți ultima bucățiță din cornet și începu să caute pisica. Trei băieți i se alăturară. Mieunăturile se intensificară, erau tot mai frecvente și mai stridente.

– Pis, pis, pis, începu să facă Maria. Unde ești, pis, pis?

Și îl găsi. Într-o mică groapă de la marginea gardului, în fân, un motănel portocaliu mieuna și iar mieuna. Maria întinse timid mâna spre el, de teamă să nu se agite și să încerce să o zgârie sau să o muște. Însă motănelul o privi doar și se frecă de mâna ei. Încurajată de un astfel de semn, educatoarea îl ridică și îl luă în brațe.

– Nu știu de unde a apărut, nu avem pisici prin zonă, îi spuse îngrijitorul în timp ce se apropia cu măgarul.

Cei trei băieți priveau motănașul ca în transă.

– Îl puteți păstra, continuă îngrijitorul.

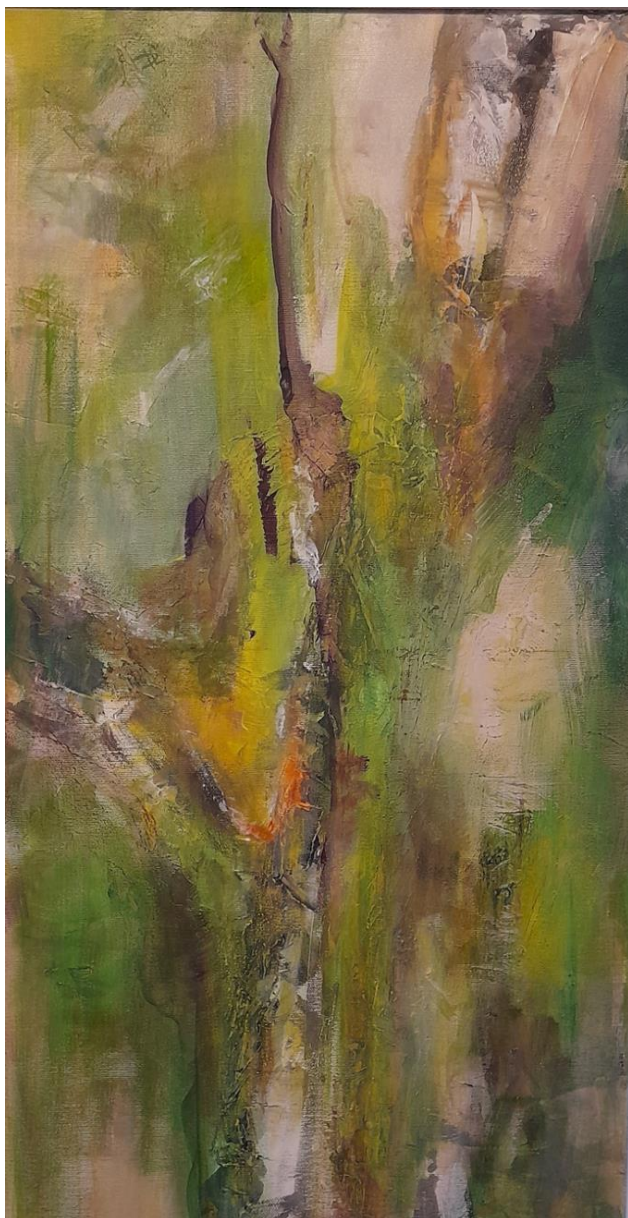
Maria se uită la ghemul de blană din brațele ei. Era doar al ei. Și dacă îl va lua acasă va duce o viață bună, alături de ea și Ștefan. „O viață bună, însă cât de lungă?” se întrebă Maria. Cât poate trăi? Cînșpe, douăzeci de ani? A auzit de cazuri rare în care o pisică poate trăi până la treizeci de ani, însă n-a văzut niciodată o mătă atât de bătrână. Orice ar face, va trebui să îl vadă crescând și apoi îmbătrânind, murind înaintea ei.

Îl va iubi orice ar fi, realizează ea. I-a văzut începutul vieții și îi va vedea sfârșitul și îl va iubi, oricât de puțin timp ar avea. Va fi motănelul ei, îi va găsi părul peste tot prin casă și pe haine, o va trezi în miezul nopții și nu va putea adormi de griji când el va întârzia să vină seara acasă. Și îl va iubi până la sfârșit.

– Ce zici de numele „Gezi”? Crezi că i se potrivește?

– Sigur, de ce nu, zise Magda, pufnind de râs. Dar de unde l-ai scos?

– Pur și simplu așa mi-a venit, îi răspunse Maria zâmbind.

„Simți tu mirosul zilei care-ncepe?”
(primul vers din poemul *În zori*, de Vasile Voiculescu)

verde

Elena Jebelean

lumina dinăuntru conturează
întunericului o pleoapă pe care apoi o ridică treptat,
nanometric, și face
din soare un o pupilă incandescentă
care incinerează toate visurile într-o secundă
ce ai cules din noapte ca să duci mai departe cu tine?
ce poți dăruia din ce-ai adunat în orele de respirație egală, în somn?
un capăt de drum sângeri
ca un ciob tăios ascuns între ramuri
mirosul de freamăt al frunzelor
mirosul de vânt odihnit în cuibărirea păsării
mirosul vertical al mestecănelului
strunjit de sfera confluenței verde marin
de cerul, până departe rostogolit ca un cerc
de pământul cât lumea
fără de capăt
crești – nu uita rădăcinile
te-nalți – nu vei zbura niciodată
cânți – n-ai să știi dacă-i muzica sferelor
te cauți
și te regăsești
doar pentru o clipă, în zori,
în visul care încă mai fumegă
pe vatra verde încenușată a pleoapei

„Au răsărit florile și au înflorit pământul” – *Cântarea cântărilor*

**pornind de la vizitarea atelierului artiștilor plastici
Reneé Renard – Ciprian Chirileanu, 4 aprilie 2025**

Ciob de artist

Ioana-Paula Trușcă

Trăiesc lipită. O multitudine de cioburi adunate de pe jos, lipite împreună cu foiță de aur, să nu par atât de stricată, poate. Conștient și asumat afirm, totuși, că e mai bine să trăiești așa decât în cioburi singulare, împrăștiate care pe unde, în locurile ascunse unde au apucat să cadă atunci când m-am spart. În spatele dulapului, sub canapea, după clădirea aceea verde din Centru, în fața stației de tramvai. Au zburat peste tot. Un eveniment catastrofal, într-adevăr. Poate îți pui întrebarea, pe bună dreptate, „De ce atât de teatral? Atât de dramatic?”. Și, sincer, inițial nici eu nu înțelegeam pe deplin de ce ruptura a fost resimțită atât de zdrobitor. Probabil pentru că în fiecare ciob spart am regăsit aceeași dorință arzătoare, același gând măcinător: „De ce n-am reușit să fiu artist?”. Poate că, totuși, sunt artist. Până la urmă, și foița aceea de aur semnifică ceva frumos, poetic. O fărâmbă de importanță într-un întreg incomplet. Poate sunt artist când spăl vasele. Când duc gunoiul. Când îmi prind părul într-un coc messy. Când conduc pacientul din sala de proceduri până în salon. Când reușesc să surprind zâmbetul unui copil speriat de terapie. Poate sunt artist în viața de zi cu zi. Poate e o nouă formă de artă. Și, totuși, când puneam cinci culori pe-o pânză și aveam degetele pline de vopsea, la finalul zilei, mă simțeam mai artist. Când reușeam să decupez, să lipesc, să creez, mă simțeam mai artist. Când liniștea mea era o foaie goală pe care începeam să torn tot ce simt, mă simțeam mai artist. Nu știu când exact m-am pierdut pe mine, artistul. Nu știu nici ziua exactă, nici minutul în care s-a produs ruptura. Poate de aici dramatismul, pentru că încă jelesc. Încă țin doliu. Încă mă gândesc cu dor la artistul din mine pe care nu cred că pot să-l mai recuperez vreodată. Așa că mă bucur de arta din fiecare acțiune simplă. Arta de a respira, de a fi, de a trăi. Până la urmă, există artă în orice, nu? Deși, categoric, sufletul încă plânge!

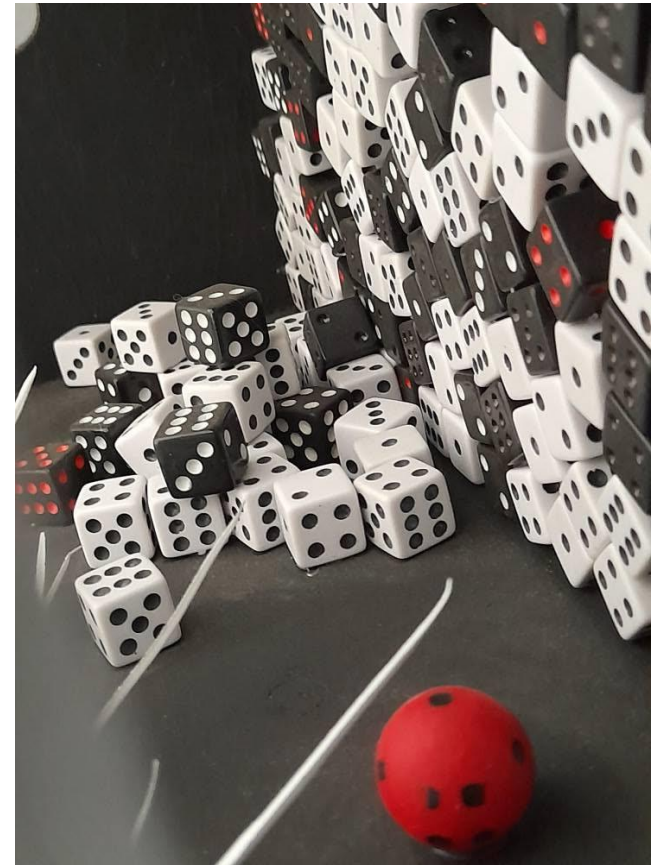

金継ぎ (*kintsugi*)
Anastasia Suci

filocalia a crescut
și încercăm nemăsurat să întregim
porțelanuri sparte de o eternitate
o bucată cu încă o bucată
puțină amețală și rău la stomac
ghirlande împletite din lacrimi melifluie
și nestematele languroase cu care mă privești
din atelierul tău ascuns
(un amestec clarobscur)
toate laolaltă nu reușesc să egaleze
auriul solarian cu care încerci să le întregеști
în lumina palidă a unui veac
de suferință imanentă

iar, în războiul de dincolo de fereastră,
așteaptă răbdătoare
alte farfurii zdrobite și lezate ca să le salvezi

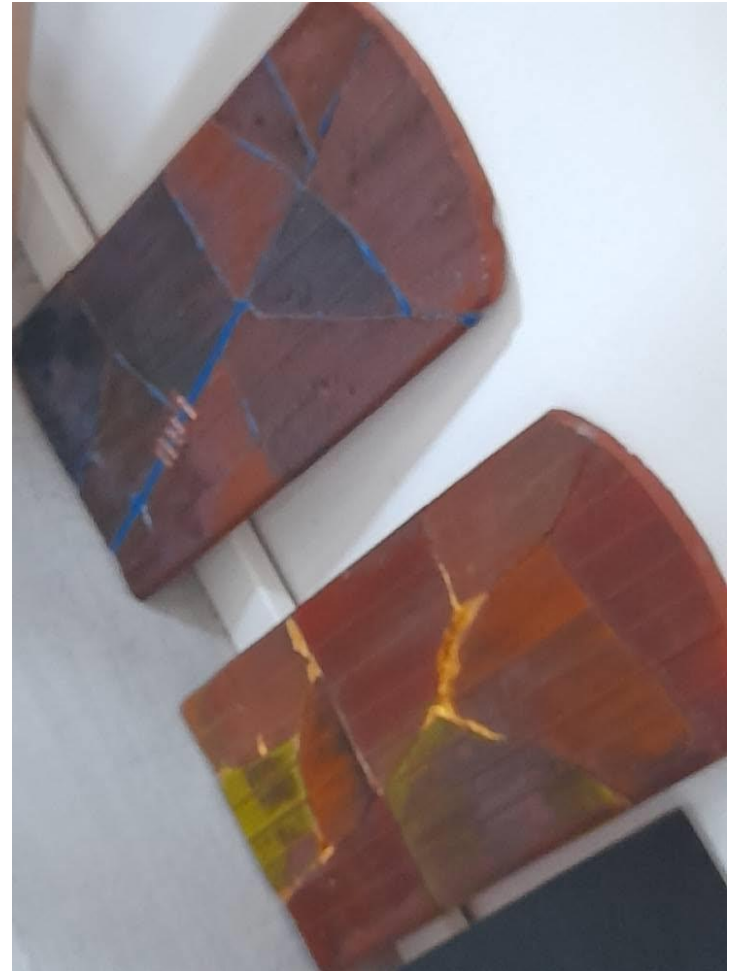

despre Atelier ca lumină

Elena Jebelean

alături, în parc, lalelele în lumina rece de primăvară
cer senin după scuturarea câtorva picături de ploaie
soare cam crud
și apoi atelierul
în care timpul luase forma infinitului
modelat de Reneé la un capăt și de Ciprian la celălalt capăt
uitase că ar putea avea capete și devenise un cerc răsucit
noi cutreierându-l
ajungând mereu la nodul din centru
cu fiecare uimire,
cu fiecare gând,
cu fiecare întrebare,
cu fiecare răspuns
ei doi își trimiteau unul altuia câte o stea
noi le urmăream traiectoriile licărind
aerul se încălzea
sub privirile noastre topinde
și simțeam dinspre cioburi și cărămizi,
dinspre spirale și zaruri
simțeam cum veșnicia inundă alb încăperea
orientată de mâna lui Ciprian
ca o odihnă în ochiul ciclonului
lumina lua foc când privirile ni se intersectau
iar între noi, acolo, încercând să-nțelegem,
un altfel de soare începea
să se reverse spre a umple de sete
fără de capăt mirarea ce va urma

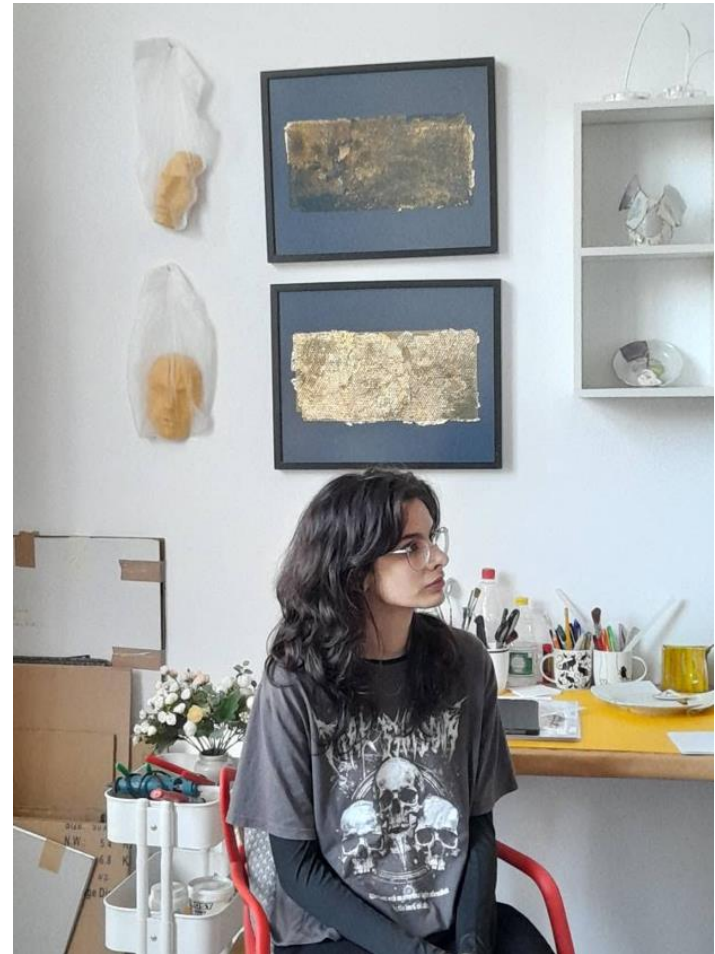

absolut

Anastasia Suciu

omoară-mă cald
găsește-mi defectul ancestral
strânge-mi corpul până la refuz
dă-mi toată pasiunea din vertebre
din nervi și ventricule
până mă contopesc în frânghii roșii

nu mă lăsa să sprijin violent
în abis

Încâlcit

Silvia Negrea

Ai dispărut, dar drumul până la tine este unul foarte ușor, unul pe care, oricât de mult aș vrea, nu pot să-l uit. Multe cărări și podețe șubrede peste șanțuri abrupte mă ghidează, prin întuneric, până în adâncul sufletului tău încâlcit, dar dulce, care își întinde pseudopodele asupra tuturor celor pe care i-ai considerat demni. A fost mereu o onoare, până când ai început să folosești acele șiruri de cuvinte și minciuni pe post de ștreang.

E sfâșietor, dar uneori pare absolut necesar să te tragi în sus pe funie, pentru a-ți fi mai greu să uiți.

Alb
Vlad Oprea

Pot să-ți desenez o floare. Pot să ți desenez un înger. Împodobește-l cu stele și aranjează-l după bunul plac. Nu știu cu câtă iubire pot să-ți spun că numai asta pot să ofer. Un înger, o floare, un morman de trandafiri peste care să-mi calce cine dorește. Its not that deep.

Dar pot să scormonesc în suflet, dacă vrei, pot să încerc să scot ceva care să nu te mai facă să rânjești, ceva ce poți iubi mai mult decât compătimi. Și uite că tot o floare am scos. Am mâinile pline de sânge, sub unghii mi s-a adunat carnea, dar trandafirul rămâne intact, alb. Este tot ce se mai poate dărui. Îți dau în dar cea mai pură parte a sufletului meu, tot ceea ce vreau să fiu, tot ceea ce am eșuat să fiu, esența cu care vreau să distrug lumea și s-o reconstruiesc. Dar tu nu vrei nici asta. Nu vrei să mă vezi erou. Nici eu nu vreau asta. Vreau doar să zâmbesci. De asta îți dau tot ce a rămas, îți dau un trandafir, cel mai alb posibil.

Închide ușa!

Silvia Negrea

E frig. Închide ușa!

Știu că ți-e frică, dar oricum balamaua nu e prinsă prea bine în perete, deci doar apasă clanța și trage ușa spre tine!

O să-ți lipsească visurile pe care le-ai avut cât stăteai închis acolo, dar vei rezista. Ai renunțat la ele acum mult timp – le-ai ucis unul câte unul, cu ace subțiri, ca să nu simți înțepătura. Îți amintești, nu-i așa? În subconștientul tău, *tu de acum câțiva ani* privea stupefiat, în timp ce *tu de acum câteva luni* se holba, fără a face nimic, la speranțele și la perspectivele de viitor care își dădeau ultima suflare, înainte ca *tu din prezent* să le calce în picioare. Stăteau toți în colțul încăperii, ca niște criminali, în cătușe, cu părul ciufulit.

Închide ușa! Nu vreau să-i mai văd! Plus că se face curent; n-ai vrea să se trântască ușa de la o altă încăpere, una în care nici n-ai fost încă, așa-i? Doar închide ușa! Fă-o pentru mine!

Dar visele tale cum au fost în ultima vreme? Mai reușești să dormi? Eu te-am visat acum vreo săptămână, a fost un vis foarte frumos. *Tu din vis* a stat cu mine, m-a ascultat liniștit, apoi am privit împreună cerul și am făcut un jurământ. Dar tu m-ai mai visat?

De fapt, nu-mi trebuie un răspuns. Doar închide, te rog, ușa!

despre zăpadă

Elena Jebelean

știu că se va topi
lumea va redeveni veche, urâtă, lipsită de strălucire
știu că e doar o iluzie
totuși cât de curat îmbracă sărbătoresc
sufletul
sigur, e frig,
cheia e pentru totdeauna pierdută
legătura dintre ea și vreun lacăt rămâne de nerăsucit
drumurile toate sunt copleșite de alb
toate sunt dezlegate și libere
nicăieri nu duce niciunde
lumea pare neatinsă
imaculată
ruginind sub albul curat
într-o continuă
tăcută
ascunsă
risipire
distrugere

Alex Higyed

și dezastrele vin și mă îngrijorează că niciodată
nu e de-ajuns
că am să rămân fără energie
și cândva tot ce o să rămână din mine e un om
și nimic bun din finalul memorabil pe care-l aștept

Mădălina Aldescu

uneori te obișnuiești cu disonanța alteori
nimic în sistemul de legături nu se cutremură și atunci
te oprești să răsufli între două rânduri de scări

literaTURA

actiuni
culturale
@UMFT

Întâlniri cu scriitorii
Mădălina Aldescu
Alex Higyed

Vineri, 11 aprilie 2025
ora 18:00
Poșta Mare
str. Cicio Pop, nr. 2, etaj I

Organizatori: conf. dr. Elena-Ligia Jebelean; ș.l. dr. Simona Olaru-Poșiar

Coordonator acțiuni culturale@UMFT: conf. dr. Daniela Șilindean, silindean.daniela@umft.ro

DIRECȚIA DE ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

pornind de la întâlnirea
cu scriitorii
Mădălina Aldescu
și Alexandru Higyed –
Palatul Poștelor,
11 aprilie 2025

Tot mai puțin

Iris Popescu

Când te-am cunoscut Ashvagand

aveai zale pe umeri pe post de pelerină
metalul tremura direct pe pielea ta
și îți puteai plimba privirea prin oraș
fără teama de a fi orbit de vreun ecran
care să îți usuce ochii cu încă vreo reclamă
îmi zâmbeai cu colțul gurii
prea puțin te gândeai la pământul
pârjolit de soare și drone eșuate

oh ashvagand de când am plecat
am început să cresc noapte de noapte
doi șerpișori mici și albi
și între două foșniri de pleoapă
le văd cozile gigantice
ieșind de sub ușa de la cămin
îi privesc cu câte un ochi pe rând
paralizată le doresc moartea
altcineva îmi va spinteca
altcineva îmi va omorî greșelile
problemele coșmarurile știrile
iar respirația pereților camerei
va mirosi din nou
dulce a somn

și de-ai să mă cauți ashvagand
ai să auzi de mine în ziare
numele meu ocupă un chenar gras
ți-aș spune că
de când ai renunțat la zale
te îmbraci prost
îmi trebuie dioptrii mai mari
să te zăresc în mulțime
și spatele tău întors
mă plictisește
ca o reclamă de prost gust

din păcate pentru tine
îți port tot mai puține gânduri
și zumzetul asurzitor din jur
născut din caniculă și războaie
mă fascinează mai mult decât
tinerețea noastră frumoasă

(pornind de la volumul

50% mai aproape de un final memorabil de Alex Higyed)

Dorință
Ema Mate

Care e ziua în care copilăria se risipește?
Ce determină maturitatea?
Mintea sau trupul?
Faptul că ai vecini în apartamentul pe care îl închiriezi cu banii pe care îi câștigi prin efort
susținut, suprapus, bine văzut, rar recunoscut?
Sau abținerea constantă de a răspunde cu aceeași monedă
la atitudini și comportamente agasante,
ce te calcă veșnic pe nervii bine întinși?
Sau atunci când bunăstarea
prototipurilor mama, tata și alții
ține de tine?
Atunci când știi că ești cel
a cărui responsabilitate
e să facă totul perfect,
pentru ca spectacolul ideal
să se desfășoare
fără să alunece fațadele imaculate?
E oare conștientizarea problemelor de acasă clipa
când devii ceva mai mult decât copil?

Copilăria e un concept circumspect,
deși poate s-ar socoti promis,
circumscris în derularea naturală a etapelor.
Realitatea însă lovește asurzitor
și lasă mii de copii fără fireasca copilărie...

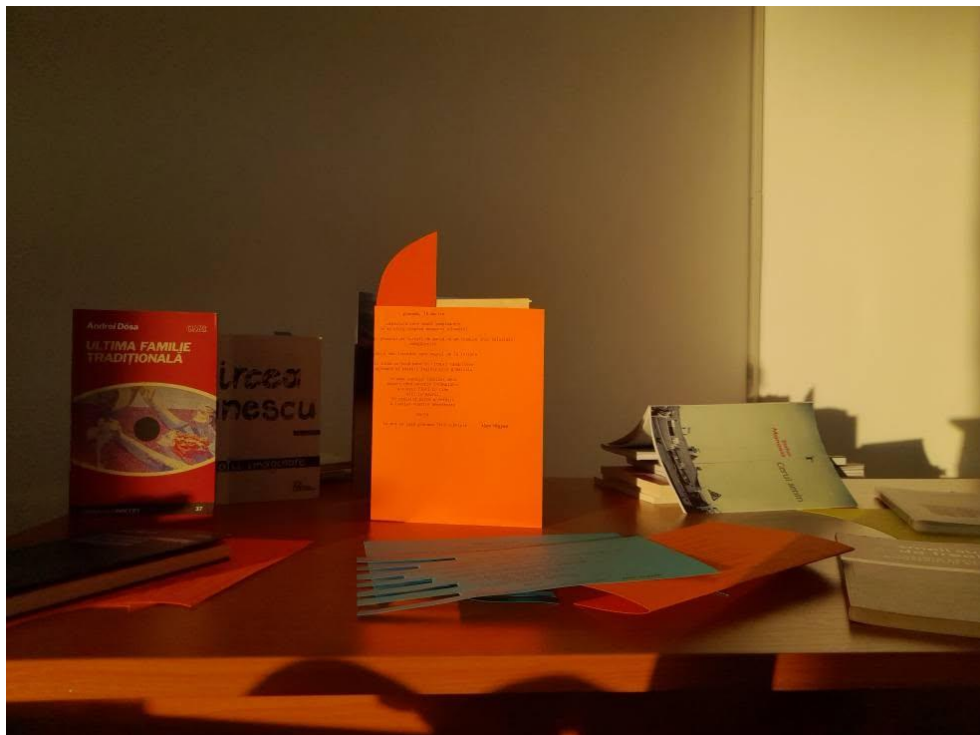
Un vis cu ochii deschiși nu e la fel de la mine până la tine.
Cum poate fi corect să spui: „Pune-ți o dorință”,
când unele suflete n-au avut timp să fie întrebat
ori fie doar să se gândească că ar putea
să-și dorească ceva,
oricât de mic și plâpând?

Îmi doresc...
Îmi doresc...
Să știu cât un copil,
să râd cu bucuria unuia care a fost iubit,
unul care nu a trebuit să fie puțin mai mult decât
un copil.

posibilitate

Elena Jebelean

n-o să aibă cine să te asculte când o să povestești
anii vor trece
de durut vor durea tot mai multe
vei somatiza în continuare ceea ce nu se poate spune
chiar dacă ea nu înțelege, tot nu-i poți spune ce crezi
și precis e mai bine așa
până la urmă ce crezi tu nici nu are vreo importanță
n-o să aibă cine să te asculte când o să povestești
și apoi poveștile tale sunt ale tuturor
e o iluzie să crezi în unicitate, individualitate etc. etc.
renunțări, trădări, oboseală și neputință
nimic nou sub soare,
o apă și un pământ,
panta rhei,
așa că pământ mai ales
n-o să aibă cine să te asculte când o să povestești
iată o certitudine
tot e bine că ai înțeles asta destul de devreme
și nu mai pierzi vremea imaginându-ți
cum dragostea, cum prietenii, cum cei din jur
te-ar putea ajuta vreodată să te ridici
te vei ridica de fiecare dată singură
și vei continua să mergi
nu ai ars încă până la capăt
la revedere e imposibil
la fel drum bun
cel puțin *carpe diem* ahedonist
nu fiindcă ți-ai dori
ci doar pentru că
e chiar singura
posibilitate

artă poetică

Elena Jebelean

*nimic bun din finalul memorabil pe care-l aștept
să vorbim despre relevanța titlurilor
reprezentative pentru mesajul poemului
sufocă sau nu prea multă tehnică
mereu ceva de demonstrat
- e bine, e rău -
știi că povestea e gata
când nu mai e acolo niciun rest de moloz
propriile filtre - adevărul la mijlocul feedback-ului
dialogul și iar dialogul
dinspre intenție înspre vină și neputință
nu te opri, empatizează, empatizează
tot mai multă autocritică
la câte mâini să-ți cânti propria poezie
riscul de eroare, decizia corectă
e greu să greșești la un poem,
spațiul mic te ajută
pluriperspectivism, utilitarism, indecizia fecundă
nu poți mulțumi pe toată lumea
natura intrinsec diferită
clar, direct, cu transpoziție 3D a punctuației
poezie fictivă - artificialitate și pact
niciodată detașare totală - voci lirice
ce te întrebi
la ce te aștepți
ce fel de poeți suntem
experiment, explorare, interacțiune
putere sau vulnerabilizare prin scris*

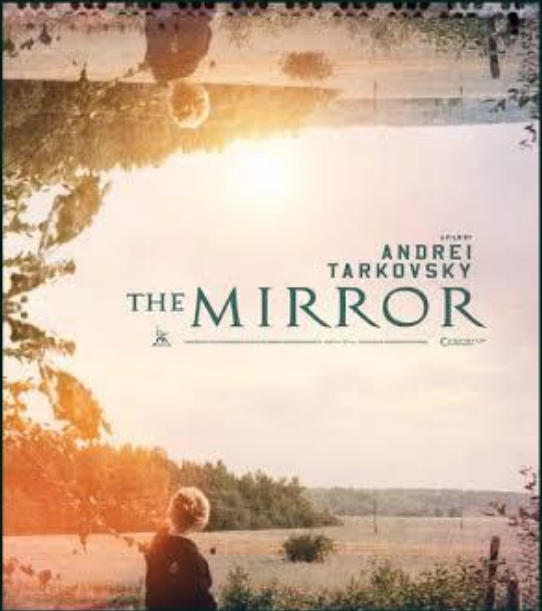

*e bine dacă mai multe mâini se uită pe text
nu poți întotdeauna să-ți cureți textul singur
când dai un poem dai o parte din tine
dar
curaj, curaj, curaj
poezia e o artă colectivă
legăm toate astea laolaltă cu o panglică pe care vom scrie
o bancă și o piatră de mormânt n-au aceeași funcție*

(de ascultat discuția lui Alex Higged cu Ramona Boldizsar,
un episod al podcastului *perfect contemporan*, 2025:
<https://open.spotify.com/episode/1k3GViHQmy8us5K6zsuidZ>)

80
UNIVERSITATEA
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
"VICTOR BABEȘ" DIN TIMIȘOARA

ANDREI
TARKOVSKY
THE MIRROR

Andrei Tarkovski: Oglinda

15 cups of
CineArt Live

actiuni
culturale
@UMFT

marți, 6 mai 2025
ora 17:00
Sala Senatului, UMFT

Andrei Tarkovski: Oglinda
vizionare de film și discuție

Invitat: criticul de film Marian Sorin Rădulescu
Organizator: ș. I. dr. Simona Olaru-Poșjar

Persoană de contact: conf. dr. Daniela Șilindean, director Program Activități Extracurriculare, silindean.daniela@umft.ro

DIRECȚIA DE ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

**pornind de la discuțiile cu
criticul de film
Marian Sorin Rădulescu
despre *Oglinda*
(1975, r. Andrei Tarkovski) –
Sala Senatului UMFT,
6 mai 2025**

câmpul cu hrișcă
Elena Jebelean

doar în oglinzile care înfloresc
îți poți revedea amintirile
doar în ele
poți urmări dragostea aureolând capetele celor ce te-au iubit
și te-au ocrotit de incendiile din afară
pregătindu-te să te aperi de cele târzii, dinlăuntru
doar roua translucidă a acelor oglinzi
mai poate spăla tăcerile și deznădejile
doar apele lor unduitoare
dezneacă timpul și îl prefiră, ca la topitul cânepii,
în fire puternice și strălucitoare
de-a lungul apelor acestor oglinzi cântecul păsărilor se amplifică
și se sparge-n ecouri ce învie paradisuri pierdute

te cufunzi în aceste oglinzi
spre a-i revedea pe cei care te-au iubit
strecori prin lumina lor amintirile tale și
celălalt ochi le vorbește
lumina greu de manevrat în cameră le inundă
le ridică la cer ca-ntr-o Adormire a Maicii Domnului

până la urmă, fiecare mamă, fiecare dragoste, fiecare lacrimă, fiecare moarte

„Nu știu ce s-ar fi întâmplat cu filmul dacă n-ar fi înflorit câmpul cu hrișcă!
Pentru mine a fost incredibil de important acel moment. Și a înflorit!”
(Andrei Tarkovski, *Sculptând în timp*,
traducere din limba rusă de Raluca Rădulescu, București, Nemira, 2024, p.169)

Călăuza

Corina Mărcăuțeanu

În întunericul disperării,
o mână apare de nicăieri și
 ți-o strânge pe a ta,
 te ajută să te ridici,
 te călăuzește spre lumină.
O lumină atât de puternică,
încât te orbește pentru câteva clipe.
Când vederea ți se limpezește,
vezi în jurul tău numai fețe zâmbitoare.
Și în loc să te întrebi: cine oare...?
întinzi fericit mâinile spre cel ales.
 Sperând.
 Greșind.

Renée Renard
LABORATOARELE
MEMORIEI:
MAMA,
CRISTINA RENARD

Galeria Helios
 Piața Victoriei nr.6
 Timișoara
 27 mai - 6 iunie 2025
 vernisaj 27 mai ora 18:00
 marți - vineri: 11:00-19:00
 sâmbătă: 12:00-18:00
 duminică - luni: închis

acțiuni
 culturale
 @UMFT

 UNIVERSITATEA
 DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
 "VICTOR BABES" DIN TIMIȘOARA

Atelier
de scriere
creativă

Miercuri, 28 mai 2025,
 ora 17:00
Renée Renard
 Galeria HELIOS - Piața Victoriei 6, Timișoara

Organizator: conf. dr. Elena-Ligia Jebelean
 Coordonator acțiuni culturale@UMFT: conf. dr. Daniela Șilindean, silindean.daniela@umft.ro
 DIRECȚIA DE ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

pornind de la discuțiile cu
 Reneé Renard despre expoziția
Laboratoarele memoriei:
Mama, Cristina Renard
 – Galeria Helios,
 28 mai 2025

work in progress
Anastasia Suci

prefer mai mult studiile făcute pe grabă
orice lucru
neterminat e un infinit de
alegeri nefăcute

simt un confort
văzând hârtia cu lucrarea
nu tocmai terminată
aș prelungi orice secundă
ca pe procesul interminabil al unei
schite pregătitoare

metamorfoze

Elena Jebelean

suntem aici și dincolo față în față
mama și fiica
pentru o vreme lumile noastre s-au suprapus
la ce lovituri ale vieții răspunzi tu înflorind?
cum devin planșele mele armă și scut?
fie ca tu să recâștigi înmiit tot ce-am pierdut:
în fotografii, în schițe, în lucrări
mai cu seamă în tine
tinerețea mea e nevătămată și vie

seară de seară lumina scade în galerie
întunericul, somnul, liniștea redeșteaptă
o altfel de memorie
cea adevărată
aceea în care
orice luminiță se arată a fi
o frântură de stea
mereu rotitoare

 UNIVERSITATEA
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„VICTOR BABES” DIN TIMIȘOARA

litera**TURA**

acțiuni
culturale
@UMFT

Întâlniri cu scriitori
Corina-Lucia Costea

Vineri, **30 mai 2025**
 ora 17:30
 Poșta Mare
 str. Cicio Pop, nr. 2, etaj I

Organizatori: conf. dr. Elena-Ligia Jebelean

Coordonator acțiuni culturale@UMFT: conf. dr. Daniela Șilindean, silindean.daniela@umft.ro
 DIRECȚIA DE ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

pornind de la întâlnirea cu
 scriitoarea Corina Costea
 – Palatul Poștelor,
 30 mai 2025

Stau pe acest nou țărm de viață. Briza e puternică, nu mă lasă să mă aplec...
E ca și cum mă tine forțat dreaptă...
*Capul sus! Nu ne vâlcărim, nu căutăm vinovați! Ne trebuie doar o soluție
viabilă!* mă citează, imitându-mă, B.
Eheee! Mă uit la el cu nostalgie... Așa ziceam! Acum stau... pe acest nou
țărm... în bătaia vântului...
(Un alt țărm)

Unde te vor aduce valurile

Silvia Negrea

Fusese un început destul de neplăcut pentru vacanța mea. Drumul a fost lung și obositor, iar destinația nu părea a fi în conformitate cu reclama. Plănuisem, sau, mă rog, am fost obligată să merg în această vacanță „de vindecare”, iar paradisul promis s-a dovedit a fi o stațiune mai mult pescărească de pe coasta Angliei, unde, în momentul sosirii, vremea fusese foarte urâtă. Nici măcar nu începuse sezonul turistic, așa că totul era pustiu, cu excepția hotelului în care eu și ceilalți oameni din cadrul acestei vacanțe, nu mai mult de 6-7 în total, eram cazați. Clădirea era înaltă și vopsită într-un turcoaz fără gust, sărind în ochi prin aspectul său respingător.

– Ce urmează să facem? am întrebat-o pe persoana din dreapta mea. Mergem cu ei?

Îi priveam pe cei doi oameni care-mi erau extrem de familiari, dar pe care nu mi i-aș fi imaginat niciodată venind aici împreună.

– Nu. Îi lăsăm în pace, mi-a răspuns, cu o voce poate prea profesională.

Eram puțin confuză, dar nu puteam să neg faptul că, într-adevăr, oamenii aceia păreau să fie în largul lor. Poate că acea „vindecare” pe care o practicau necesita prezența unul altuia.

– Dar noi ce facem?

– Depinde. Ce-ai vrea să faci?

Nu mi-a plăcut acea replică. Nu aveam niciun plan, nicio dorință și nici chef de conversații.

– Ți-ai adus jurnalul? m-a întrebat ea, după o pauză stânjenitor de lungă.

„Jurnalul” – cuvântul care m-a făcut să tresar și să-mi pierd echilibrul. Nu pot spune că mă speriasse sau întristase, ci mă făcuse să mă simt de parcă o stâncă de câteva tone căzuse peste mine. Era o greutate copleșitoare, dar deja eram oarecum desensibilizată. Avea un gust amar și aromă de indiferență, dar totuși m-a făcut să simt fiecare cicatrice de pe corpul meu, de la tăietura de săptămâna trecută până la zgârietura de pe genunchiul drept, prezentă acolo de când aveam șapte ani.

I-am răspuns din priviri, pe care părea să le înțeleagă chiar mai bine decât cuvintele.

– Ne vom uita prin el, m-a întrerupt ea, ghicind ce voiam să întreb, deși, sinceră să fiu, nici nu știu de ce îmi doream să fac acel lucru. Dar nu aici și nu acum.

Îmi convenea ideea de a mai amâna.

– Acum hai să ne plimbăm puțin! a sugerat ea.

Nu i-am mai oferit niciun răspuns, ci doar am urmat-o. Drumul din fața hotelului era înclinat, iar vântul puternic îngreuna și mai tare deplasarea. Norocul meu fusese că prima noastră oprire era la doar câteva zeci de metri, la balustrada de piatră de la marginea drumului de pe faleză. Era un fel de punct de belvedere pentru plaja din stațiune, dar totul arăta de-a dreptul dezolant. Norii gri închis domneau peste orizont, terasele pustii și pensiunile albe încă nu se treziseră din hibernare, iar valurile loveau țărmul cu repeziciune, în timp ce ambarcațiunile pescărești erau ancorate la mal. Mirosea a sare și pământ, înlocuind specificul parfum al cremei de soare. Lângă noi erau câțiva arbuști de leandru, cu frunze mici și fără nicio floare.

– E prea frig ca să intru în apă, m-am plâns eu, cu toate că niciodată nu mi-a plăcut la mare și nici măcar nu știam să înot.

– Nimeni nu vrea să înoate în apele astea, te asigur, mi-a spus ea. Dar, totuși, toți avem de-a face, la un moment dat, cu ele. O să te împingă, o să te lovească, o să te tragă în jos și o să încerce să te înece. Tot ce ai tu de făcut este să înveți să înoți și să te lași condusă de farul acela!

Mi-a arătat cu degetul clădirea înaltă și relativ subțire pe care o omisese la prima vedere.

– Odată ce ajungi la țărm, totul va fi bine, a continuat ea. Eu te voi aștepta tot aici, când vei ajunge. Doar nu te lăsa înecată!

Aici o văzusem stând și când am ajuns la hotel prima dată. O simplă privire mi-a transmis toate informațiile de care aș fi avut nevoie.

Mi-am scos jurnalul și m-am proptit cu el de balustradă.

– Vreau să repar toată partea asta, i-am spus eu, răsfoind cu grijă și luptându-mă cu vântul. Vreau să o rescriu.

Persoana m-a privit captivată, dar chipul său trăda și o urmă de îngrijorare.

– Ar trebui să căutăm alt loc. Aici bate vântul prea tare. Hai să mai explorăm! a sugerat ea, apoi a așteptat să-mi vadă reacția.

Nu m-a deranjat propunerea, așa că am continuat să ne plimbăm.

– E o stațiune extrem de mică. În afară de plajă și far nu prea mai ai ce vedea, a spus ea, dar în vârful dealului este o grădină destul de frumoasă, deci o să mergem acolo.

Poteca șerpuia în sus, spre vârful dealului. De-o parte și de alta, erau palmieri pitici, chinuiți de clima inadecvată, și tufișuri dese și neîngrijite. În partea superioară, era un tunel format din arce de trandafiri – momentan doar îmbobociți – care ducea la o zonă pavată, circulară, de unde puteai vedea mult mai bine împrejurimile.

– Îți plac trandafirii? m-a întrebat persoana.

– Nu prea. N-au înflorit ca lumea încă, i-am răspuns eu, privind cu o oarecare scârbă florile.

Nu știu de unde venise acea atitudine. Niciodată n-am urât trandafirii, așa că dezgustul simțit era ieșit din comun.

– O să-ți placă, mi-a spus ea, zâmbind. Nu vrei să le faci o poză?

Propunerea m-a surprins.

– Pentru ce să le fac poză? Sunt vai de capul lor.

Persoana a răs subtil, apoi a adăugat:

– Nu crezi că o să te întrebe prietenii ce ai văzut pe aici?

– Poate... Am cam uitat de ei, am șoptit eu, vinovată.

Revenind lângă mine, mi-a smuls telefonul din mână.

– Nici ei nu te-au căutat, deci e ok.

S-a dus și a făcut câteva fotografii trandafirilor, apoi mi-a înapoiat obiectul. M-am uitat puțin printre mesajele primite, doar două conversații stârnindu-mi interesul: niște discuții de pe un grup cu prietenii apropiați – câteva clarificări cu privire la proiectul la chimie – și răspunsul *lui* întârziat la un mesaj pe care i l-am trimis cu o zi înainte. Nu prea avea legătură cu ceea ce scrisesem, ci era o frază destul de ciudată, tipică, de altfel, fără detalii contextuale. Am stat puțin să mă gândesc cui aș putea să-i trimit acea poză, cine s-ar întreba, oare, ce mai fac și ce am văzut. Toți erau absorbiți de problemele lor și aparent îmi acceptaseră absența. Totuși, începuseră să-mi lipsească. Nu neapărat prezenței, poveștilor sau căldurii lor le duceam dorul, ci acelei scânteii din momentele în care râdeam împreună și care, dintr-o dată, mă făcea să mă simt mai vie ca oricând. Îmi lipsea acea *eu* care trăia din scânteii, impulsuri dulci, multicolore, îmbibate acum în nostalgie.

Viața mea de acum era privată de acel combustibil; trăiam în furtuni gri, în corolele ciufulite și tremurânde ale unor copaci putrezi interior, iar fiecare sunet al clopotelor bisericilor putea să-mi ordone moartea; trăiam ca o piuliță ruginită dintr-o mașină de război, gata să simt impactul glonțului inamicului, care părea din ce în ce mai milostiv, gata să-mi curme suferința.

– Le voi arăta pozele la întoarcere, am spus eu, revenindu-mi din contemplare.

– Dacă te concentrezi destul de tare pe asta, poți să faci ca un trandafir să le iasă în cale, a zis persoana, care acum era proptită de trunchiul unui copac, sortând fel și fel de obiecte mici, pe care n-am nicio idee de unde le scosese. Ai încercat vreodată așa ceva? Nu știu cum e acolo unde stați voi, dar toate mesajele trimise de aici, inclusiv tipul ăsta de gânduri, ajung la destinatar.

Nu i-am răspuns, dar m-am gândit la acel trandafir și la cum ar putea să ajungă acasă.

La un moment dat, s-a format o porțiune translucidă în stratul de nori, astfel încât am putut vedea culoarea portocalie a apusului.

– Nu e prea devreme pentru apus? Cât e ceasul?

– Aici timpul se scurge diferit. Apropo, care abțibilduri îți plac mai mult: astea cu mașini, sau astea cu avioane? m-a întrebat ea, ținând foliile cu abțibilduri pe care mi le păstrasem de cel puțin un deceniu într-un sertar, din teama de a nu le risipi.

– De unde ai alea?

– Le-au adus valurile la țărm. Știu că sunt ale tale. Deci spune-mi: pe care le preferi?

– Mașinile, am răspuns eu, năucită.

– Perfect! Pe alea le folosim. Vrei și pixurile cu sclipici?

- Nu vreau să le folosesc pe ceva care...
- Nu le lăsa pe altă dată, te rog! m-a întrerupt ea. O să tot aștepti, iar momentul ăla important n-o să mai vină.
- Bine, i-am spus eu, resemnată, dar le folosim doar ca să marcăm chestiile mai importante, nu scriem tot cu ele.
- Și care sunt lucrurile alea, mă rog frumos?
- Nu știu...
- Poate numele unei persoane...?
- Sigur. Scriem numele *lui* cu pixul turcoaz.
- Nu-ți place turcoazul.
- Contează?
- Ai ales culoarea aia, pentru că o să-ți lipsească cel mai puțin dacă se termină, așa-i?
- Hai cu verde atunci! E bine așa?

Persoana a început să zâmbească.

- Îmi place când renunți la valorile tale pentru oamenii la care ții, a spus ea.
- Adică pentru tine?

M-a privit pentru câteva clipe, încercând să înțeleagă dacă vorbeam serios. A oftat, apoi a continuat:

- Pentru *el*.
 - Oh, poate că da, am spus eu, reflectând puțin asupra situației.
- A venit către mine, apoi mi-a făcut semn să-i dau jurnalul.
- Ți-l dau mai încolo, a spus ea.
 - Ce-ai de gând să faci cu el?
 - Am să rescriu ce mi-ai arătat.

I l-am dat, deși nu prea îmi surâdea ideea.

- Văd că nu-ți convine, dar știi că nimeni nu te cunoaște mai bine decât mine, deci o să mă descurc, promit!

Am privit-o în timp ce se îndepărta încet, trecând pe sub arcele de trandafiri.

- Știi unde mă găsești! a tipat ea.

După plecarea ei, am revenit la privitul apusului. Și vântul părea că se calmase, așa că m-am așezat comod, fără să mă deranjeze nimic, privind în gol și gândindu-mă la toți trandafirii pe care îmi doream ca prietenii mei să-i găsească în cale. Mi-am închis ochii și, fără să vreau, am adormit.

Când m-am trezit, era deja ziua următoare. Era destul de devreme, iar razele aurii ale soarelui creau o atmosferă feerică. M-am ridicat și m-am îndreptat către locul stabilit, însă, la trecerea pe sub flori, am observat că toți trandafirii erau înfloriți. De asemenea, toți leandrii întâlniți în cale aveau florile larg deschise, emanând un miros divin.

Stând pe balustradă, am găsit-o pe persoana căutată și mi-a înmănat jurnalul. Paginile erau colorate și scrise ordonat. Le răsfoiam cu drag, nu cu scârbă, ca înainte, în timp ce auzeam țipetele vesele ale copiilor de pe plajă.

- Am reparat tot, mi-a spus persoana. Totul este bine acum.

Replica s-a auzit puțin înfundat, răsunând în mintea mea și fiind ultimul lucru pe care mi-l amintesc din excursia petrecută cu persoana a cărei identitate va rămâne un mister. Totuși, pentru confortul meu, îmi place să-mi spun că era îngerul meu păzitor, deși nici măcar nu am crezut vreodată în așa ceva.

scrisoare Stelei Polare

Elena Jebelean

dragă prietenă,
te salut de pe țărmul acesta nou
pe care-nțeleg
că este cu totul altceva navigatul în cosmos
față de navigatul pe mări
așadar, după ce mii de ani ai fost călăuză,
ce simți acum,
când nu mai reprezinți un punct de referință
când hărți de ceruri noi se rescriu
acolo, departe
aveai habar
că pământenii făcuseră din lumina ta far
să-i descurce din valuri?
frământată de propriile explozii, ai știut
că pentru noi ești Nordul
licăr de orientare?
noi descoperim rând pe rând
noi puncte de referință
noi continuăm să călătorim spre zări
care nu mai sunt zări
spre porți de întuneric și umbră
spre umbra cea mare în care ne topim
unul câte unul acum
mai târziu cu toții

sleită de lumină, mult după noi,
tu ne vei căuta
în umbra cea mare,
tu te vei ghida după întunericul nostru mărunț
demonstrând fără tăgadă
că roata Fortunei
sfarmă urările răsfolosite
rămâi cu bine,
rămâi sănătos

liminal

Anastasia Suciu

pe acest nou țărm
în bătaia vântului
aștept o secundă în care să mă nasc
să simt vârta unei existențe demne
să mă simt mai nouă azi decât ieri
aștept ca o pădure în briza mării
toate semnele unui univers blând și matern

Robert Șerban

*Aproape
nimic
sigur*

P O E M E

CARTIER

80 ani UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE „VICTOR BABES” DIN TIMIȘOARA

acțiuni culturale
@UMFT

literaTURA

întâlniri cu scriitori
ROBERT ȘERBAN

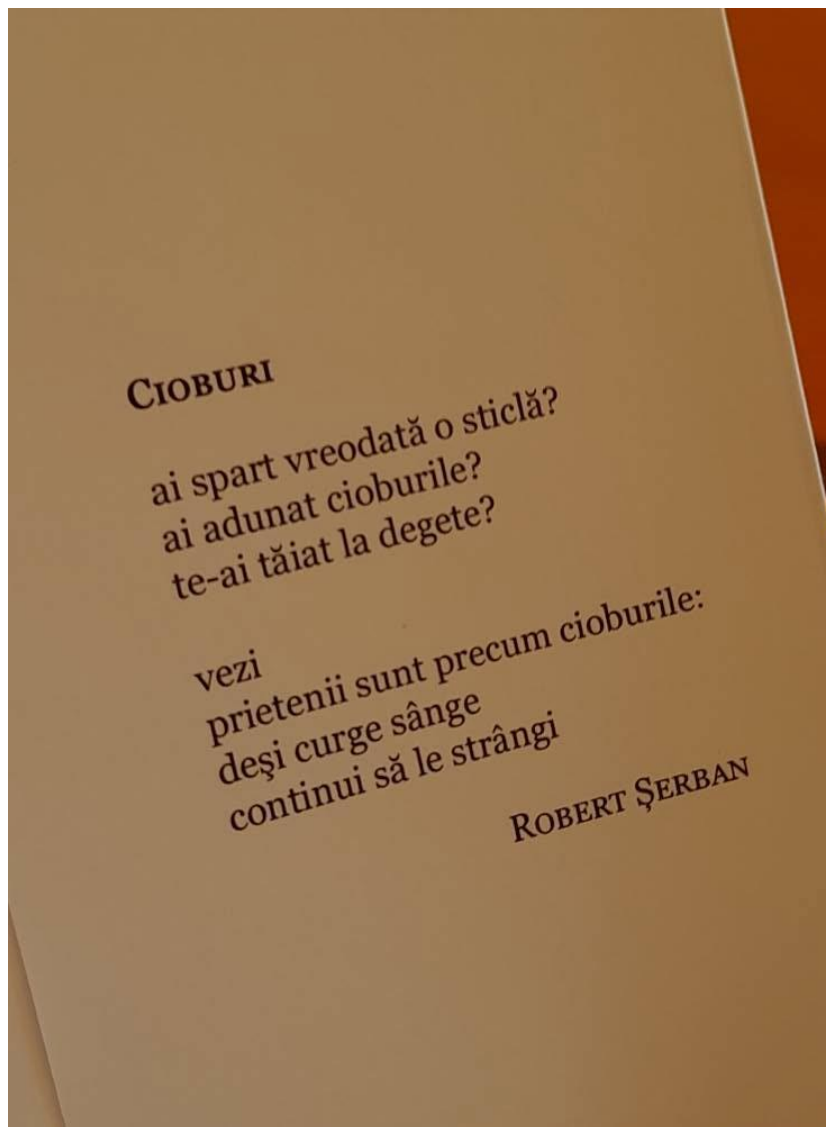
Joi, 19 iunie 2025,
ora 17:00
Poșta Mare
str. Cicio Pop, nr. 2, etaj I

Organizatori: conf. dr. Elena-Ligia Jebelean

Coordonator acțiuni culturale@UMFT: conf. dr. Daniela Șilindean, silindean.daniela@umft.ro
DIRECȚIA DE ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

**pornind de la întâlnirea cu
scriitorul Robert Șerban
– Palatul Poștelor,
19 iunie 2025**

Un puzzle de strategie
Ema Mate

Dezleg din mâinile-mi
descărnate
ultimul nod de ultimul ciob.
Parcă de milenii strâng cu încăpățănare,
ca și cum doar pentru că le-am
păstrat
atâta amar de timp
mi s-a garantat vreodată reciprocitatea.
Îmi spăl trupul făcut rană în lacrimi,
sperând că sarea din ele va vindeca
și, poate, până atunci, voi învăța să aleg...
Să iubești până la sânge trebuie să fie
greșit...
Să ai încredere doar datorită timpului scurs
e criteriul minților naive.
Să insiști până când praful de sticlă,
degajat în aer, îți înghite plămânii
și îți umple ochii până ce lacrimile
nu se mai astâmpără
Trebuie să fie greșit...
Mileniile închipuite îmi făgăduiesc discernământ,
iar clinchetul ultimelor cioburi
pe care le voi ridica se agită de departe.
Zâmbesc la gândul unei șanse de a mai crede
într-un ultim miracol pentru idealizata prietenie.

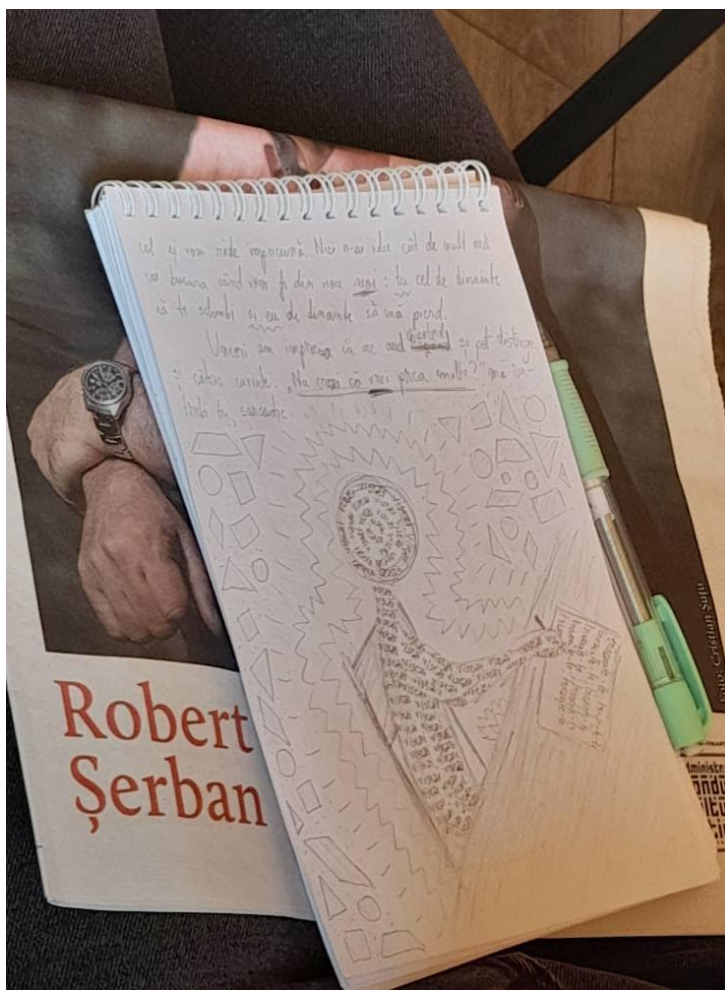

ȘTII CĂ AI DAT-O ÎN BARĂ

atunci când mănânci
după ce te speli pe dinți
bei apă după vin
și scrii poezii după ora de culcare

Teodor Maxim

desen de Silvia Negrea

* * *

marea se retrage
cu tot cu papucii tăi
ca într-o subtilă declarație de dragoste

SĂ AI PIELEA UDĂ

Dacă nu,
voi scrie despre cum
s-ar fi întâmplat.
Nu vei fi așa cum ești.
Vei fi exact
așa –
cum te-am văzut eu.
În amintirea literelor
o vreme
vom fi împreună.

Teodor Maxim

Vreau în noiembrie
Silvia Negrea

Fisură

dacă ar fi
să iau totul de la capăt
aș începe
de la capătul ăsta

Căutare

în orice vis
e un grăunte de adevăr
ce te săcăie dimineața
când încerci să dai de el
ca de rămășița dintre dinți
de care limba caută exasperată
să te elibereze

Stau și mă uit în oglindă. Visez. Sigur visez. Am observat de mult erorile și detaliile neconforme și trebuie să recunosc că îmi aduc speranță.

Vreau să mă trezesc, să-mi deschid ochii, să verific calendarul și să văd că ultimele luni au fost doar un vis urât. O să fiu undeva prin luna noiembrie și o să-mi dau seama că va trebui să trăiesc din nou mai mult de jumătate de an. Va fi mai ușor decât în acel coșmar.

Nu vreau o trezire liniștită, o aștept de prea multă vreme. Sunt nevoită să apelez la alte metode.

Vreau să doară, să fie acea mișcare fatală care mă trezește speriată și gata să fug.

Vreau să mă împușc, să simt glonțul cum trece grăbit prin țesuturile mele, sau să mă arunc de pe un bloc, ca să simt impactul căderii.

Vreau să fiu sigură că voi muri, căci doar așa mai am șanse să mă trezesc.

Mă voi ridica brusc din pat și voi fi recunoscătoare. Voi fi din nou vie, gata să o iau de la capăt.

Știi deja că nu voi uita de tine. Îți voi spune despre ce am visat, așa cum fac de fiecare dată. Îmi vei spune că e ridicul și vom râde împreună. Nici n-ai idee cât de mult mă voi bucura când vom fi din nou **noi**: tu cel de dinainte să te schimbi și eu cea de dinainte să mă pierd. Uneori, am impresia că ne aud chicotind și pot distinge și câteva cuvinte. „Nu crezi că **vrei** prea multe?” mă întrebi tu, sarcastic.

gaudeamus

Elena Jebelean

gândim liniar
considerăm că un drum este parcurs între punctele A și B
simplificăm
fără asta ne-am rătăci în hățișul pe care segmentul de dreaptă AB
se preface că-l ordonează
de asta ne gândim la moarte cu spaimă
ca la necunoscut, ca la un dincolo
de simțit însă
simțim sferic, global
punctul inițial explodează sferic
în miliarde de alte puncte care, la rândul lor,
o țin tot așa
fiecare se învecinează cu fiecare
și îl știe, îl vede, îl atinge cu pleoapa
ca un fluture care vâslește cu aripile
în aerul de pretutindeni
poate e nevoie doar
să echilibrăm
talerul zborului cu
talerul întunericului
să ne bucurăm așadar
de transformarea
în fluturi de noapte

**pornind de la discuțiile despre
Ora inimii, Irvin D. Yalom
– Casa cu Iederă,
26 iunie 2025**

Text de pornire: *Singur, singur, singur* în Irvin D. Yalom, Benjamin Yalom, *Ora inimii, București, Editura Vellant, 2024*

„Nu se întâlniseră de peste un deceniu, dar vorbiseră regulat timp de exact zece minute o dată săptămână.

– De ce exact zece minute?

– Zece minute sunt corecte, a spus ea.

– Nici mai mult, nici mai puțin?

– Corect.

– Și de ce?

Ea a făcut un gest cu mâna ca și cum ar fi spus că acest lucru era cumva predeterminat, o limitare ce nu trebuia pusă la îndoială.”

Zece minute sunt corecte

Elena Jebelean

Dacă nu respecti limitele nu sunt în siguranță.

Dacă nu sunt în siguranță nu mai putem vorbi.

Dacă nu vorbim nu putem construi nimic.

Dacă nu construim nu va rămâne nimic din faptul că ne cunoaștem.

Dacă nu ne cunoaștem drumurile nu ni se intersectează.

Dacă nu se intersectează e ca și cum nu ar fi drumuri.

Dacă nu sunt drumuri nu sunt limite.

Dacă nu sunt limite totul aparține tuturor.

Dacă totul aparține tuturor nu sunt în siguranță.

Ar trebui să luăm cele două drumuri și să facem din ele un cerc.

Asta ar fi ordine, siguranță, claritate.

Da, doar că ar fi cam rigid, spui tu.

Nu, am deschide drumuri laterale, am fi ca un soare cu raze.

Exact pentru zece minute am fi ca un soare cu raze.

De fapt, nici dacă vorbim nu e sigur că am construi cine știe ce.

De fapt, și dacă ar rămâne ceva, poate n-ar însemna că ne-am fi cunoscut.

De fapt, dacă ne-am cunoaște ne-am și zâmbi.

De fapt, la intersecții nesiguranța e maximă.

De fapt, siguranță fără drumuri nu prea vrea nimeni.

De fapt, nimeni nu aparține nimănui.

De fapt, siguranța este întotdeauna o iluzie.

Iluzia perfectă e cea care nu poate fi spulberată.

Niciun strop de rigiditate în iluzoriu.

Cât de departe se tot poate propaga lumina?

Ce se întâmplă cu ea în minutul unsprezece?

Atâtea vieți pe care le-aș putea trăi. Și numai una la final, așteptându-mă cu-n zâmbet larg ca niște brațe deschise, trădătoare și foarte frumoasă. Am fost supărată pe ea și de aia mă uitam în orice altă direcție. În jurul meu valsau fantasme bine mirositoare. M-am încrezut în ele de multe ori, chiar și mult după ce se spulberau sub atingerea mea. Le auzeam vocile joviale chemându-mă departe, să mă joc. N-am ezitat deloc. Viața mea, în același punct, răbdătoare, mă aștepta. M-am dus pe nu știu câte drumuri numai ca să nu ajung la ea. După o vreme am obosit și, din întâmplare, ajunsesem din nou în punctul în care începusem. M-a întrebat într-o zi ca și cum ar fi fost cel mai natural lucru din lume – cine vreau să fiu, să devin, cum găsesc echilibrul între a deveni și a fi, ce-mi place să fac, din ce vreau să plantez mai mult și ce vreau să uit, lăsând un gol în pământ, ca pentru un răsad. Și cât timp am început să ne scufundăm într-un dialog cald, care mă făcea să cred că despre asta e vorba de foarte multe ori în poezie, viața mea unică a început să se veștească. I s-a ofilit chiar și zâmbetul, cu dinții-i duși de vânt fiind, în altă direcție, în care n-am mai putut să văd. Și, deși am uitat să menționez, avea ochii foarte blânzi, numai aceștia i-au mai rămas, doar că la un moment dat i-a închis. De la o vreme n-a mai fost capabilă să rostească nimic, atunci am început eu să-i povestesc diverse și am putut numai bănuiră că ea mă asculta, așa cum o faci când ești bolnav și nu poți distinge elementele reale de cele ficționale din povești și crezi totul, văzându-l rotindu-se în mintea ta. Dacă aș fi fost mai aproape de ea, poate că aș fi mângâiat-o pe frunte și i-aș fi împletit părul cu mângâieri. Dar distanța încă era considerabilă.

Mi-am făcut cuvintele viță de vie canadiană. S-au întins încet până la ea, și, deși nu-mi putea spune nimic, corpul părea să-i devină mai moale. Am început să văd tot mai prost la distanță și vița-i ajunsese pe tot trupul, inclusiv pe față. Am tras de plantă ca de o frânghie, în speranța că nu se va rupe și că voi ajunge mai aproape de ea. Dar am mai avut nevoie de ceva exercițiu. Am reușit după câteva încercări să spun cuvinte atât de puternice încât să nu se rupă atunci când trăgeam de ea. S-a făcut doar poate pentru că aceste cuvinte erau dintre cele mai modeste la care m-am putut vreodată gândi. Lângă ea, nu mirosea a nimic. Sau poate că mirosea a seară răcoroasă de vară. N-am știut niciodată de ce mirosul acela scotea lacrimi din mine. Nu lacrimi dureroase, ci similare cu o descărcare de nori.

Numai ochii nu îi erau acoperiți de viță. Când am început să plâng, probabil din obișnuință, și lacrimile mi s-au transformat în viță și s-au unduit direct deasupra ochilor ei. Când am realizat asta, era prea târziu. Așa, acoperită toată, o formă incertă a frumuseții, mi-am dat seama că-mi era tare drag de ea. O vedeam dintr-o dată atât de clar, deși ascunsă, și mă-ntrebam ce ar fi fost dacă m-aș fi dus acasă mai devreme. Mă gândeam din nou c-am realizat prea târziu. Și prea târziu m-am gândit și la asta, fiindcă începuse vița de vie de pe trupul vieții mele să crească și să crească cu perseverență. M-a așezat cu răbdare și pe mine lângă ea, iar apoi m-a acoperit așa cum o mamă trage pătura deasupra ta înainte să visezi. Apoi a fost liniște. Din când în când numai auzeam vița crescând.

Apocalipsă

Vlad Oprea

În final, va rămâne doar un vas cu două orhidee. Am încercat din răputeri să fac ceva mai mult. Am vrut din toată inima să cuceresc întreaga lume, să-ți ofer un loc unde să poți trăi exact așa cum meriți. Dacă era după mine, ai fi condus lumea, ai fi dansat printre cioburile ei. Ți le-aș fi reconstruit în așa fel încât să nu te tai în niciunul și apoi te-aș fi lăsat să conduci peste ele. Dar nu a fost așa. Am eșuat. Nu am putut avea control, nu am putut să extind iubirea ce mi-ai dăruit-o peste hotarul ochilor noștri. Ceilalți nu știu, ceilalți nu înțeleg. Rămânem doar noi. Lumea s-a prăbușit sub propria greutate în milioane de cioburi și am rămas doar noi doi. În timp ce totul se sparge, vor rămâne doar niște nenorocite de flori. Un vas cu două orhidee. Numai două orhidee.

Lumea s-a sfârșit, nu a mai rămas nimic decât două orhidee. Atât am putut să salvez. Atât va rămâne etern.

**pornind de la lucrările văzute
la Facultatea de Arte și Design,
– Galeria Verticală
și
Galeria Mansardă,
23 octombrie 2025**

La pas

Carina Braina

Încerc să continui
Drumul către mine.
Calc pe cioburile
Unei clepsidre sparte
Și nu simt absolut nimic...
Îmi mușc buza de jos,
Gustul primordial dansează
Vals cu papilele mele gustative.
Realitatea este ascunsă
După pleoapa mea dreaptă.
Mai am puțin de urcat,
Dar ce mă fac dacă voi sfârși
Cu mâinile-n cap?
Picioarele mi-au amortit,
Mai am puțin de urcat...
Rup o bucată din tricou,
O leg peste ochi.
Refuz să cad pe scena
Marelui creator...

Victor Gingiu

Agnieszka Jankowska, *Darning the Futur*

Octombrie 2025

Andrei Semen

Pentru viață cercetăm,
pentru noi învățăm.
Pentru alții ascultând așteptăm,
pentru lume nestingherit avansăm
Pentru știință nu dormim.
Pentru tot stăm și citim,
o boală de înfrânt,
un leac, antic sau de curând,
contra morții neclintiți
pentru trup și minte –
... v-amintiți?
Pentru viață cercetăm.
Pentru tine, pentru noi...
Pentru totdeauna.

Ferma animalelor

Sandra Silvășan

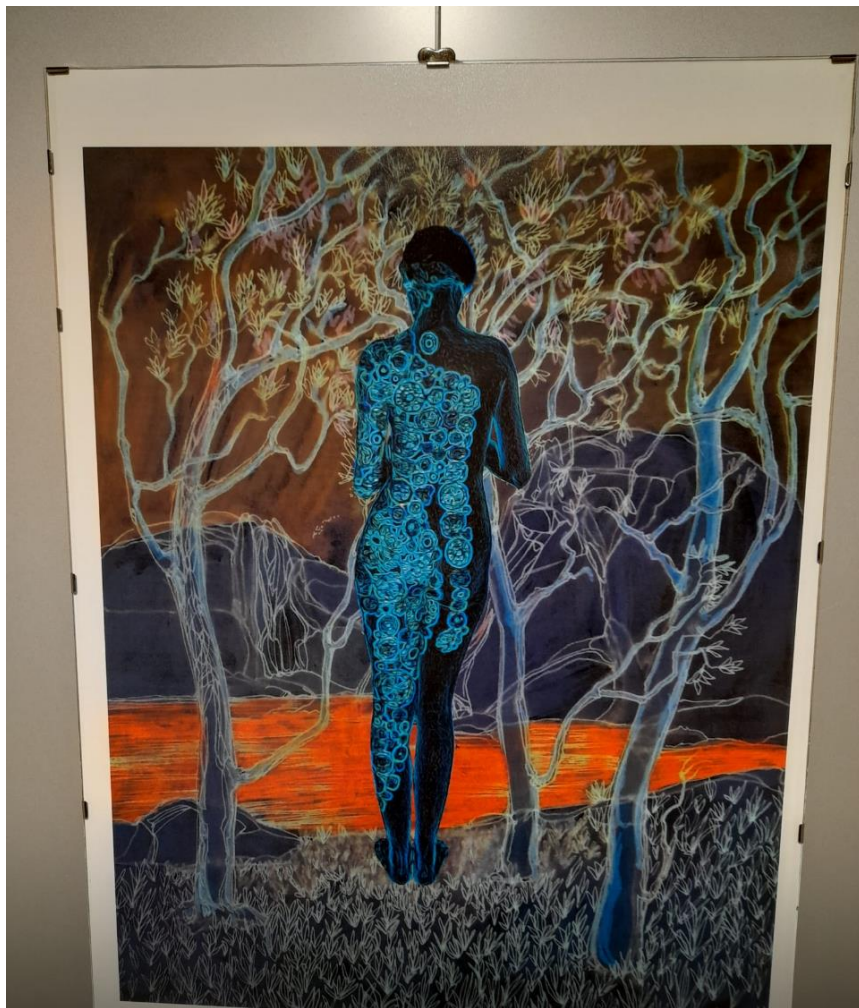
Privește în trecut și vei vedea viitorul.

Alung fermierul
și mă las condusă de porci beți.
Trec vieți, dar tot te văd în ochii altora,
deși cândva am încercat să fug.
Zâmbesc acum, dar ochii îmi vor curge
pentru că asta e tot ce cunosc.

La chioșc în parcul de distracții
mi-au întins biletul.
M-au așezat pe un ponei de plastic
și m-au rotit pe muzică în cerc.
În cerc, în cerc, în cerc.
Încerc să mă dau jos.
Ori scap din carusel acum
ori stau cuminte.
În cerc până când muzica va face stop.

Nuray Akkol, Child = Animal in Power

durere ancestrală

Anastasia Suci

nu te confrunți
cu nimic
alegi să spui că ești autoimună
un corp fals vindecat
macini mai mult ca o moară
și îți e frică să pătrunzi prea
profund într-un subconștient deja
uzat
alegi o pustietate eternă
în locul propriului glas

Două triumfiuri

Floarea-Oana Timiș

Cu privirea orientată spre soare
Sau cu ochii
Ascunși de razele puternice
O cale
Mai multe drumuri
Ce să alegi?
Cum să alegi?
De ce să alegi?
Și totuși te afli într-o cumpănă
Cu măsură sau fără?
Cine știe...
Răsăritul soarelui e un început
Dar
Apusul un final care nu se va sfârși.....

Și acum?

Carina Braina

Clanța ușii se sfărâmă
Sub atingerea mea.
Odată cu plecarea ta
Ai luat în spinare
Și casa noastră.
Arată-mi orice loc
De pe glob
Și am să vin să te văd.
Șoptește-mi coordonatele,
Le voi pune imediat pe Maps.
Oh, am uitat...
Sunt blocată aici jos,
Sub marele Soare mi-am făcut
Și eu un loc. E cam aglomerat.
Încă nu m-am obișnuit,
Dar nu o să mai dureze mult
Până când
Vom lua masa împreună,
Acasă.
Sunt sigură că timpul trece
Încet acolo. Cred cu tărie
Că nu ai avut timp
Să-mi simți lipsa.
Aici se simte altcumva...

Katarina Balunova, *Tatranauts*

Dana Catona, *acu_m*

(de urmărit clipul de prezentare al expoziției *Obiecte neidentificate*, Galeria *Galateea Contemporary Art*, București, 2025:
<https://www.youtube.com/watch?v=SqR3pxzBdPs>)

asupra prezentului

Elena Jebelean

căderea în liniuță e ca o alunecare în prăpastie
atât de incontrollabil și de alunecos e terenul prezentului
escaladarea până la m
e imposibilă, mai ales muchia lui netedă
nu ai unde să înfigi pioletul, nici cum să îți sprijini crampoanele
cât despre coardă, vârful rotund nu oferă posibilitate de priză
ți-ai pus hamul, carabinierile sunt pregătite
și repeți aruncarea, eșec după eșec
în eternitatea asta
a durerii,
a bolii,
a neputinței,
a dezastrului
continuu prezent
aici, pe fundul prăpastiei,
o singură consolare
mai jos nu se poate

toți spun că
dacă ai fi pe fundul râului, tras de vârtej,
atingerea fundului ar fi salvatoare
ai face un mare pas lateral și
te-ai împinge, te-ai relansa către suprafață
totul e să-ți conserve energia și oxigenul până la fund

aici, în hău, e cu totul altceva
energia și oxigenul sunt conservate
te-ai rostogolit, ești cam prăfuit,
harnașamentul de viață atârână de tine
te-ai putea iar înhăma
dacă ai reuși
să-l încaleci pe m

Reka Adorjani-Gyorgypal, *What is time anyway*

La drept vorbind, ce este timpul?

Monica Elena Aghescu

Bezna a cuprins soarele pentru câteva ore; nori negri acoperă luna și stelele, nicio lumină nu răzbate prin întunericul profund. În această noapte, însă, lumina este derizorie. Ea nu are nevoie de soare și nici măcar de o lampă de veghe pentru a se orienta în camera copilăriei sale; oarbă de ar rămâne dintr-odată și tot ar putea distinge toate contururile, ar cunoaște pe de rost și cel mai îndepărtat cotlon al acestui microcosmos care i-a dominat lumea ani de-a rândul, într-un lung șir de zile și nopți neîntrerupte. Adulții sunt reticenți în a-și exprima emoțiile; mai bine lasă tristețea să sape văi adânci în coșul pieptului, decât să o elibereze prin lacrimi înapoi în neant. Și ea a încercat să țină suspinele în frâu; a deschis geamurile larg, a inspirat întunericul și a expirat singurătate, și-a aprins o țigară, două, trei... A sărutat sticla de vin cu indecență, de mai multe ori decât s-ar cădea să numere; și-a mușcat buzele până la sânge, s-a îmbrățișat singură, a lăsat disperarea să o cuprindă, apoi a alungat-o ca pe un gând pasager. A trăit intens și în tăcere propria angoasă, până în momentul în care s-a întins în patul copilăriei, iar lacrimile au început să-i curgă șiroaie, iar suspinele au căpătat viață proprie, desprinzându-i-se din gâtlee în vârtejuri furioase. Plângea fără să știe cu siguranță de ce plânge sau poate că știa, dar nu era pregătită să recunoască nici măcar față de sine. Plângea după un trecut care mai adineauri era prezent, care într-o fracțiune de

secundă părea a fi devenit irecuperabil. Dar, la drept vorbind, ce este timpul? Trecut, prezent, viitor... toate par liniare, până când, într-o noapte care seamănă a abis, te trezești înapoi în camera copilăriei tale și toate încep să îți dea târcoale dintr-odată.

„Barbu bea bere” o voce familiară rostește cuvintele cu amuzament nesimulat; se aude clar și răspicat, de parcă unchiul ei s-ar fi materializat din întuneric și ar fi stat din nou pe marginea patului, ca în urmă cu douăzeci și trei de ani, zâmbind ștengărește și sugerând propoziții nepotrivite pentru o temă de clasa întâi. Printre lacrimi, ea deschide ochii și îi distinge silueta, același loc, aceeași poziție, aceeași privire încărcată de dragoste nețărnută. Se ridică ușor, atentă să nu interfere cu pânza fragilă a timpului, se așază lângă el și cu evlavie cu care te-ai apropia de moaște sfinte, făcătoare de minuni, își lasă capul pe umărul lui și mâna peste mâna lui caldă și vie, cu sânge pulsând până în cele mai fragile capilare. El însă, are ochi doar pentru fata de șapte ani așezată, semeț și discordant cu propria-i vârstă, la birou; fata profund fericită care chicotește incontolabil și îi aruncă ocheade care oglindesc la indigo dragostea din ochii săi.

Pânza timpului se vâlurește în continuare și scoate la iveală noi amintiri. Pe balcon începe să se distingă umbra unei alte siluete; mai înalt, mai puțin gâb, mai în putere, decât era când îl văzuse ultima dată. Are o atitudine falnică, ușor rigidă, cu brațele sprijinite de pervaz, cu vântul ciufulindu-i ușor părul tot mai rar, cu picioarele goale, împământate parcă în gresia rece. Jos, lângă el, stă o sticlă de whisky pe un sfert băută, atingându-se insesizabil de propria ei sticlă de vin aproape goală. Fata de zece ani de la birou care își așteaptă tatăl să îi verifice tema de matematică nu înțelege nuanțele din spatele bărbatului impozant și mândru de pe balcon; femeia de treizeci de ani, cu capul încă așezat pe umărul unchiului adormit întru eternitate în urmă cu decenii, vede în spatele măreției mimate a tatălui. Ea vede neliniștea și tremurul discret al mâinilor, vede văile săpate de alienare în coșul pieptului său, aidoma formelor de relief date de marea incomensurabilă și inexplicabilă de tristețe, propriului suflet, vede ochii umezi de lacrimi nevărsate și privirea plină de angoasă, care mângâie cu blândețea caracteristică doar oamenilor care simt și suferă profund, turla bisericii și, mai în depărtare, pădurea încă verde. Se apropie de el cu respirația întretăiată, arzând de dorința de a-l atinge. Mai întâi îi cuprinde talia cu mâinile, apoi, cu gesturi domoale, îl întoarce cu fața către sine, îi mângâie umerii și îi simte tensiunea dintr-înșii topindu-se în degetele ei; se ridică pe vârfuri și își lipește buzele de fruntea lui caldă, intuitiv știind că, în aceeași fracțiune de secundă, o altă versiune a ei, cu câteva luni mai tânără, sărută aceeași frunte rece și moartă.

Din cameră se aud zgomote familiare, aproape uitate, totuși hibernând într-un cotlon îndepărtat al memoriei; un joc pe un telefon vechi, cu personaje galbene și simpatice care aleargă haotic prin peisaje repetitive, spre nicăieri, vânând asiduu banane magice. Fata are acum cinsprezece ani, scaunul de la birou este tras aproape de pat, iar lângă unchiul ei, pe marginea patului, stă bunicul cu motanul torcându-i leneș în brațe. Bătrân și copilă, amândoi privesc fascinați la ecranul telefonului, investind emoție autentică într-un joc banal, poate chiar un pic stupid, care, contrar tuturor așteptărilor, a luat forma unui liant între generații. Femeia, cu ochii injectați de atâta plâns, își desprinde buzele de pe fruntea tatălui și li se alătură; ingenunchează pe covor, chiar în fața lor, și privește cu dor nețărnut ochii bunicului, mereu sursă de fascinație – turcoaz intens cu picățele căprui, secați de toată durerea care i-a măturat viața, dar păstrând încă o scânteie de inocență. Întinde mâna și mângâie motanul. Dintre toate fantomele vii care i-au bântuit noaptea, acesta este singurul care o simte și îi recunoaște prezența; sub atingerea ei se trezește, se ridică în capul oaselor, oftează asemenea unui om și o privește fix cu ochi verde pădure, straniu de asemănători cu proprii ei ochi. Fără să aibă nevoie de vreo explicație științifică sau

filozofică, instinctiv ea știe că ochii motanului sunt ochii ei, mii de priviri suprapuse, în mii de momente la toate vârstele pe care le-a avut și urmează să le aibă în această cameră. Pentru o fracțiune de secundă, tot ce s-a întâmplat și urmează vreodată să se întâmple, tot timpul pierdut și misterele viitorului, o asaltează dintr-o dată, o stăpânesc asemenea unei convulsii febrile, o strâng ca într-o menghină, o rănesc până la dezintegrarea conștiinței, ca mai apoi să îi usuce ochii de regrete, să le redea strălucirea speranței și să o elibereze reîntregită, poate chiar vindecată. Vraja s-a spulberat, personajele se transformă în umbre, iar umbrele dispar, pânza timpului se resigilează, iar trecutul, deși rămâne în aer ca o mireasmă de cărți vechi și parfum bărbătesc, nu mai poate fi atins.

Primele raze ale noii zile alungă neantul, iar cerul din onix se transformă în opal.

COPIII

Iar o femeie care ținea un bebeluș la pieptul ei a spus:

— Vorbește-ne despre copii.

Și el a zis:

— Copiii voștri nu sunt copiii voștri.

Ei sunt fiii și fiicele dorului vieții de ea însăși îndrăgostită.

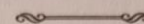
Ei vin prin voi, dar nu din voi,

Și, deși sunt cu voi, ei nu sunt ai voștri.

Le puteți oferi iubirea, nu însă și gândurile voastre,

Fiindcă ei au gândurile lor.

KAHLIL GIBRAN

Le puteți găzdui trupul, dar nu și sufletul,

Fiindcă sufletele lor locuiesc în casa zilei de mâine, pe care voi nu o puteți vizita nici chiar în vis.

Puteți năzui să fiți ca ei, dar nu căutați să-i faceți asemenea vouă.

Pentru că viața nu merge înapoi, nici nu zăbovește în ziua de ieri.

Voi sunteți arcul din care copiii voștri, ca niște săgeți vii, sunt azvârliți.

Pe calea infinitului, Arcașul vede ținta și cu puterea Lui vă încordează, astfel încât săgețile-i să zboare iute și departe.

Și încordarea voastră, prin mâna Arcașului, să vă aducă bucurie;

Căci precum El iubește săgeata călătoare, tot la fel iubește și arcul cel statornic.

pornind de la
***Profetul*, de Kahlil Gibran –**
invitată: actrița
Ana Maria Pandele Andone
Casa cu Iederă,
30 octombrie 2025

oameni din Orphales
Elena Jebelean

eu cred că oamenii de acum sunt oamenii din Orphales
aceleași întrebări
forfotesc în noi
doar că nu avem pe aproape o Almitra
care să le dea glas
suntem adunați pe țarm
corabia care-l va duce dintre noi e gata să ridice ancora
iar Profetul încă răspunde întrebărilor noastre
ne pune pe gânduri
cu adevărurile ce așteptau nedescoperite
în noi
nouă ne spune despre crimă și pedeapsă,
despre bucurie și tristețe
despre copii și despre învățătură
despre iubire și căsătorie
despre muncă și frumusețe
despre libertate
despre timp
el ne vorbește
iar noi ascultăm, îl privim, cugetăm,
zâmbim, uneori ne mirăm
nu-i cerem să facă o animație din toate astea
ca să putem înțelege câte ceva
pricepem preabine
că viața și moartea sunt altceva decât
pâine și circ

PROFETUL

Iubiți-vă unul pe altul, dar nu faceți din iubire o opreliște.

Fie, mai degrabă, o mare fremătând între țărmurile sufletelor voastre.

Umpleți-vă, unul altuia, cupa, dar nu beți dintr-o singură cupă.

Împărțiți-vă pâinea, dar nu mâncați din aceeași bucată.

Cântați și dansați și vă bucurați laolaltă, dar faceți ca fiecare să rămână singur,

Precum strunele lăutei sunt singure, în timp ce vibrează în aceeași muzică.

Dăruiți-vă inimile, însă nu le lăsați una în paza celeilalte.

Fiindcă numai mâna vieții vă poate cuprinde inimile.

Și rămâneți împreună, dar nu prea aproape:

Căci coloanele templului sunt înălțate la o anumită distanță

Iar stejarul și chiparosul nu cresc unul în umbra celuilalt.

Iubire despre **Teodor Maxim**

Nu știu dacă
biologia creșterii copacilor sau
ingineria construirii templelor
spun ceva despre noi.
Nu suntem nici templu și nici arbori.
Ți-am înmănat inima
iar tu
m-ai întrebat „Dacă-ți vei găsi una
străină?”
Ți-am spus
ținându-mă de inima ta
„Dacă îmi caut, găsesc.”
Distanța dintre noi
era numai tivul răscroielii bluzei tale.
Am cântat și am dansat,
am băut din aceeași sticlă,
ba chiar ți-am luat și un shot.
Mi-ai dat banii pe el
și marea a ros țărmul sufletului meu.

În apa fără freamăt
mâinile-mi sunt goale
precum pieptul
și mă țin la suprafață
valurile ce le trimit spre plaja ta.

Frica - Khalil Gibran

Se spune că înainte de a intra în mare un râu se înfioară de
frică...

Se uită înapoi la calea pe care a parcurs-o,
dinspre vârfurile munților,
lung drumul șerpuitor ce traversează păduri și sate.

Și în fața sa,
vede un ocean atât de mare,
încât, dacă intră acolo, nu înseamnă decât că o să dispară
pentru totdeauna.

Dar nu există nicio altă cale.

Râul nu se poate întoarce

Nimeni nu se poate întoarce.

Să te întorci este imposibil în existență

Râul trebuie să își asume riscul

de a intra în ocean

fiindcă doar atunci frica va dispărea,

fiindcă doar acolo râul va ști

că nu este despre dispariția în ocean,

ci despre a deveni oceanul.

Aleksandar Stoicovici

HABITAT

ART / pocket

UNIVERSITATEA
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„VICTOR BABEȘ” DIN TIMIȘOARA

ALEKSANDAR STOICOVICI

prezentat de
Alex Higyed

actiuni
culturale
@UMFT

**Atelier
de scriere
creativă**

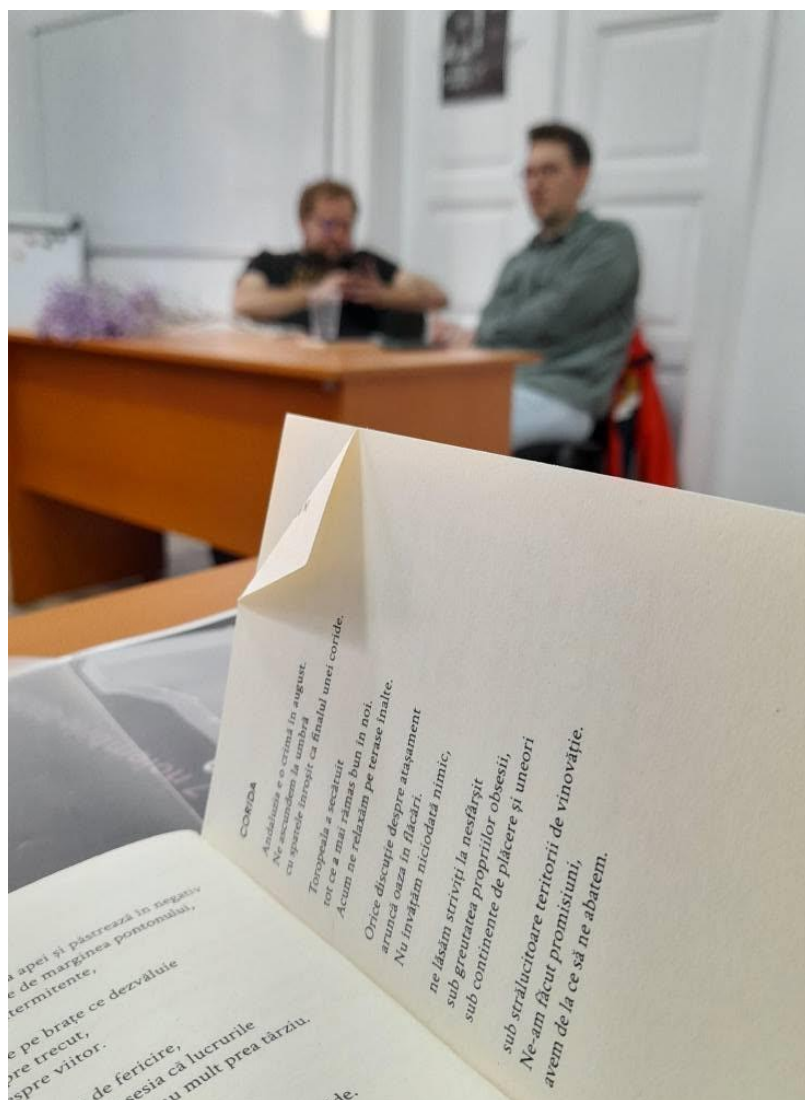
Vineri, **7 noiembrie 2025**,
ora **16:00**
Poșta Mare
str. Cicio Pop, nr. 2
sala LMP

Organizator: conf. dr. Elena-Ligia Jebelean

Coordonator acțiuni culturale@UMFT: conf. dr. Daniela Șilindean, silindean.daniela@umft.ro
DIRECȚIA DE ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

**pornind de la întâlnirea
cu scriitorii
Aleksandar Stoicovici
și
Alex Higyed –
Palatul Poștelor,
7 noiembrie 2025**

Te rog

Plecarea mea nu s-a născut ca-n Geneză;
 m-am târât prin ecouri sparte de implorări,
 fugind să prind umbre când ea era deja în spatele meu.
 Dar brațele i-au fost mereu grele
 și îmbrățișarea o sugumare.
 Mă sufocă, dar rămân fără aer
 și cerșind șoapte dulci.
 Te rog, mai stai o secundă,
 în cuvinte sau priviri,
 să pot, măcar o clipă,
 să nu mă simt orfană.

Plecarea mea s-a născut în cădere;
 genunchi sfâșiați nu prin livezi, mere, verdeață.
 Bucată din ea, plămâni de oțel care nu se vor umfla:
 nimeni nu m-a învățat cum să trăiesc.
 Poate nu mi-e dat, cu mâinile mele aspre,
 două frânghii atârând familiar.
 Încep să arate ca ale ei, dar nu vreau să le mimez iubirea.
 Te rog, mai stai o secundă,
 aproape, dar de neatins,
 să cred, măcar o clipă,
 că pot să respir.

Marisa Natalia Armaș

tramvaiele 6-7-8 seara

Elena Jebelean

ei au citit, au povestit, au răspuns întrebărilor
au dat autografe
am zâmbit
s-au strâns mâini
ne-am îmbrățișat
ne-am promis după-amiaza de mâine
apoi
am urcat cu poemele în tramvaiul 7
era aproape gol,
bine încălzit
dincolo de ferestre, seara
orașul cuminte aproape pustiu
în huruitul de moară al timpului
peste 40 de zile vor fi
36 de ani de când în maria
mono a urcat în tramvaiul 8 și
ne-a invitat la revoluție
de 36 de ori 365 de zile, 6 ore și 9 minute
pe atunci traseul tramvaiului 7 era circuit
6-le la fel, superpozabile parțial, ca un infinit
revoluționau fiecare în jurul altui soare
poate și de asta Timișoara știa că mai mulți sori
nu neapărat de la răsărit
orbitele tramvaielor ochi ascundeau
gene roșii țineau pleoapa serii de 17
dar înainte de ea
după-amiaza dinainte de moarte
libertatea

Tihna acelui timp
Ema Mate

În aventura de pe culoarul străbătut
doar de șiroaiele de apă de ploaie,
Creatura, strivită de picioare neatente,
se mută de aici dincolo,
luând cu ea toată lumea sa în spate.
Pe peretele din spatele casei,
Melc, melc, codobelc,
Scoate coarne bourești...
Dezlipesc unul, doi, o găleată.
Îi iau pe toți și, aliniați pe frunze de nuc...
Și te du la baltă,
Și bea apă caldă.
Te păcălesc cu apa stropită
din șanțul din fața casei,
să crezi că plouă cu adevărat.
Poate doar vei ieși timid din cochilia ta
și vei face cunoștință cu mine.
Îți cânt cu vocea mea de copil cântecul tău
și aștept să-și facă, în mod ciudat, efectul magic.
Îți caut curioasă pupila
și mă întreb unde te uiți.
Oare mă vezi?
Oare știi că nu mai ești pe perete, uitat,
și te-am adus aici, cu mine,
personaj principal în jocul meu?

Amintirile lipite de mine
se desfășoară înaintea mea
când, ani mai târziu, plouă,
iar eu, în pașii din semiîntuneric,
mă uit să nu te calc nepăsător.
Și mă întorc înapoi la jocul cu
mâncarea de pământ, lingurile-bețe
și valuta din frunze de nuc.

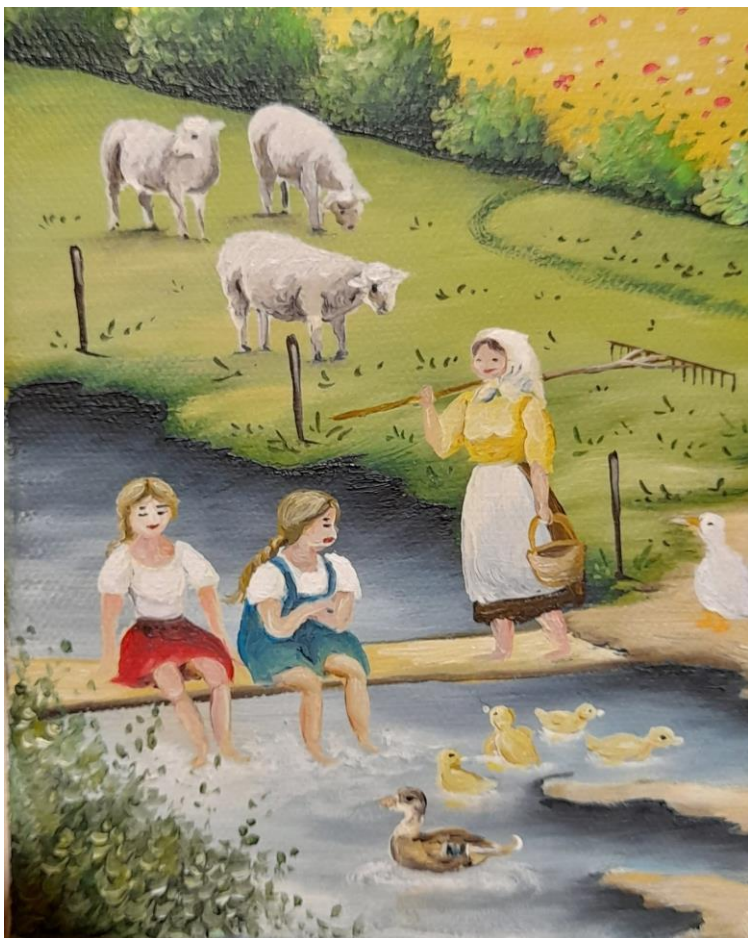
Película memoriei se învârtă cu viteză prin minte
și plimbările cu bicicleta, căzăturile, râsetele
se întorc la mine și parcă iarăși sunt în casa copilăriei.
Dar nu e o casă obișnuită, cu pereți și acoperiș.
E căminul copilăriei, pitit în suflet,
făcut din sentimente vechi, vise și amintiri.

pornind de la expoziția
Marianei Mihut,
Universul satului românesc –
Casa Artelor,
Galeria Pygmalion,
14 noiembrie 2025

Cu picioarele în apă Iris Popescu

Anișoara a învățat destul de multe lucruri în cei opt anișori ai săi. De pildă, găinilor trebuie să le dai drumul la primul cântat al cocoșului, altfel aveau să se supere și să se răzbune una pe alta, smulgându-și penele. Hainele trebuie împăturate frumos de îndată ce te întorci acasă, altfel aveau să se șifoneze. Batistele sunt singurele lucruri pe care bunica ei o va lăsa să le calce. Gâștele nu trebuie săcâite, că, de nu le lași în pace, au să te fugărească până la marginea satului. De școală ce să mai zică, era premiantă și nimeni nu scria mai caligrafic decât ea.

Nimic din toate acestea nu o pregătiseră în niciun fel de Marți Seara.

– Marțea nu e voie să speli, să calci și în niciun caz nu e voie să coși, îi spuse Paula cu seriozitate.

Stăteau amândouă cu picioarele în apă în pâraiașul care trecea pe lângă casele lor.

– Că de nu, continuă vecina ei, are să te prindă Marți Seara.

La auzul numelui, Anișoarei i se făcu pielea de găină. Înghiți în sec și își spuse că e de la apa rece.

– Cine e Marți Seara? o întreabă ea, încercând să pară detașată. Era prea mare să mai creadă în povești de speriat copiii, sau cel puțin prea mare ca să o arate.

– Marți Seara vine sub forma unei fete înalte, înalte, cu părul blond și prins în cosițe până la brâu, îi clarifică Paula. Are o rochie tivită cu roșu de zici că a trecut printr-o baltă de sânge. I se zice așa pentru că vine marți noaptea să îi pedepsească pe cei care îndrăznesc să muncească atunci.

– Și ce îți face? continuă Anișoara.

– Păi, dacă te prinde e foarte rău. Te ia de păr și te strofoacă până nu mai știi de tine!

Anișoara își și imagina fata aceea înaltă cum vine și o apucă de păr și o întoarce ca pe un buzdugan în aer și o aruncă până în căpița de fân de pe vârful dealului.

– Anișoara! Hai la masă! se auzi vocea bunicii sale.

– Du-te, hai, nu te mai țin, îi zise Paula, întinzându-i pantofii.

Anișoara a început să se încălțe, grăbindu-se să ajungă cât mai repede acasă.

– Încă ceva, Ani, îi zise Paula, trăgând-o de mână. Să nu uiți că azi e marți!

Anișoara dădu din cap că înțelege gravitatea situației și porni în fugă spre casă. În graba ei, își agăță marginea rochiei de gardul de lemn de la intrare și auzi doar un pârâit. Rochia se descususe parțial în lateral.

– Ce-ai făcut, Anișoaro! o apostrofă bunica ei. Ți-am zis de atâtea ori să te schimbi în haine de casă după ce vii de la școală. Nu te poți duce așa mâine, dă-mi să-ți cos rochia.

Anișoara se certă singură în gând. Știa mai bine, de ce a fost azi așa de neglijentă? Totuși, gândul la Marți Seara o acapără. Dacă vine Marți Seara și o prinde pe bunica ei? Oasele ei fragile nu ar rezista dacă ar arunca-o până sus pe căpița de fân. Să nu mai zică de sperietură!

Nu, nu trebuia să creadă în poveștile astea de copii. Marți Seara nu există, ținea de ea să se poarte ca o fată mare și să treacă peste asemenea fantasmе.

– O cos eu, Babi, nu te osteni degeaba, o asigură Anișoara.

Babi o aprobă doar din cap și îi spuse să aranjeze farfuriile pe masă.

~

După masă, Anișoara s-a pus să își facă temele și, luându-se cu altele, și-a adus aminte de rochie abia pe seară. S-a forțat să și-o coasă singură. I-a trebuit mai multe încercări să nimerească gaura acului, atât de tare îi tremura mâna. Orele de lucru manual de la școală își spuseră cuvântul, cu fiecare mișcare se calmă tot mai mult până ce cusu rochia la loc. O să îi arate ea Paulei și basmelor ei negre.

Restul orelor trecură ca de obicei, Anișoara și uitase de fata înaltă cu tivul rochiei sângerieu. Până ce veni noaptea.

Își stinse cu greu lampa cu gaz de la birou. Camera se cufundă în întuneric, ca pata neagră de pe perete de deasupra lămpii. „Nu mi-e frică de Marți Seara” își zise ea, „nu există așa ceva”. Închise ochii și aproape că ațipi când, deodată, auzi un scârțâit pe podea.

Într-un suflet, Anișoara se sculă în capul oaselor și se aruncă asupra lămpii cu gaz. Încercă să o aprindă. Iar. Și iar. Și tot degeaba. „Poate că e goală și nu mai are ce arde” își zise Anișoara.

Scârțâitul se auzi din nou. În cameră era beznă. Era o noapte fără lună.

Anișoara băjbâi spre ușă. Apasă pe clanță și... nimic. Părea încuiată.

Ușa ei fără încuietore era încuiată.

Dădu să o strice pe Babi, dar din gura ei nu ieși niciun sunet. Simți sub degetele de la picioare un fir de ață. Se temu ca nu cumva să își fi uitat trusa de cusut afară și să se împungă în vreun ac căzut pe jos. Încercă să apuce ața de pe jos, însă îi alunecă printre degete. În schimb, simți cum tot mai multe fire i se încolăcesc în jurul gleznelor. Trase frenetic de ele fără niciun rost, căci, cu cât trăgea mai tare, cu atât simțea mai multe fire încolăcindu-se în jurul ei, până ce au ajuns să fie de grosimea unei frânghii.

Camera se luminează brusc, inundată de raze strălucitoare, însă albe. Razele lunii.

Dar pe cer nu apăru luna.

În schimb, în fața Anișoarei era o fată înaltă, cu părul blond împletit în două. Rochia ei albă până în podea, cu tiv roșu, se deșira într-o sumedenie de fire roșii care împânzeau camera, ba chiar urcau până pe gleznelor Anișoarei.

Era ea. Era Marți Seara.

Ața s-a smucit brusc, iar Anișoara a fost întoarsă cu capul în jos. Cu cât se zbătea mai tare, cu cât simțea firele strângând-o mai rău. Marți Seara o privea fără să clipească. Ochii ei albaștri erau împăienjeniți de vinișoare roșii, gata în orice clipă să pocnească.

Anișoara a început să țipe, dar nici ea nu se auzea. Atunci, Marți Seara a ridicat un ac în aer și a început să deseneze cercuri. Ca la o comandă, frânghia roșie – atât de multe fire se adunaseră în jurul Anișoarei – a început să se învârtă în jurul camerei, trăgând-o după ea. Ritmul a început să se întetească, lacrimi șiroiau pe fruntea fetei în timp ce camera se învârtea în jurul ei iar și iar, formele își pierdură conturul. Anișoara leșină.

~

Anișoara se trezi în dimineața următoare udă de transpirație și lacrimi. Fugi la Babi să îi spună de Marți Seara, de lumina albă, de firele de ață roșie și de ușa care nu se deschidea. Babi o luă în brațe și o liniști, spunându-i că totul a fost doar un vis urât. Porni să vadă însă dacă e ceva în neregulă cu ușa, poate că s-a lăsat în balamale și trebuia unsă.

În camera Anișoarei, rochia proaspăt cusută zăcea pe podea, sfâșiată.

axis mundi

Elena Jebelean

până și copacul uscat
își înalță crengile goale către păsări și nori
ca și cum va fi în curând așa de ușor încât
va reuși, dacă e atent acum, și el să zboare
cozile zmeiilor răsucite în sus,
mai în sus
scapă gravitației și planează cu vântul care
unduește frunzele șoptitoare
toate păsările zvâcnesc aripi în aer
toate visurile albastre plutesc
pământul se cocoată în dealuri
iarba mângâie coame
și fân odihnește uscat în căpițe

în ceasul plin al amiezii
prânzul e gata
dangățul clopotului urcă din turla bisericii
dinspre mese rotunde
perechi de ochi se privesc
rugăciunea de mulțumire se țese ca o aură
și caută îngerii în lumina
dincolo de care
deocamdată
nu pot ajunge altfel
cei vii

În viață

Florentina-Ioana Timiș

În viață, de multe ori ne întrebăm:

Oare am cerut prea mult?

Sau a fost prea devreme?

Sunt răspunsuri pentru care doar timpul are putere.

Uneori, e un chin...

pentru cei care vor să acționeze.

Alteori, e o ușurare...

pentru cei mai lipsiți de inițiativă.

Cred, sau vreau să cred

că mi-am golit sufletul

de tot ce-l găurea

și l-am salvat

din a deveni o sită

prin care și făina

se opune să fie cernută.

Sau...

poate l-am sabotat

să fie o strecurătoare

pentru paste...

sau pentru noi

pentru că „mine”

știi că s-a pierdut

și nu mai vrea să fie găsit.

**pornind de la expoziția lui Victor Gingiu, *Human Time* –
Galeria Helios, 5 decembrie 2025**

Șoaptele stelelor

Marisa Natalia Armaș

ce frumoasă e luna în noaptea asta,
nu-i așa?

nu am habar dacă o privești și tu,
cum o făceam la fiecare apus
și când, crepuscul după crepuscul,
începeai să-i semeni tot mai mult.

îți e frică, știu,
sau cred, când îmi aduc aminte
cum îți mângâiam mâinile tremurând,
încercând să le țin departe de el.

probabil acum sunt doar pumni juliți,
învinețiți și apăsând cu disperare.

de ce crezi că ai voie să obosești
doar când ești singur?
când nu te vede nimeni cum te scurgi?
când nu te pot vedea eu,
agățat de zvâcnirile sale.

oare m-ai fi lăsat să te țin în brațe
până te-ai fi închegat la loc?

sper că în una din acele nopți,
când luna te privește și tot nu poți adormi,
îți vei ridica privirea către aceleași stele,
care îți vor șopti ce nu au reușit buzele mele.

te-aș implora măcar în ochii mei să te uiți.
nu vei găsi stele acolo, știu,
doar brațele mele așteptând să te întorci,
să prindem încă un cer al nopții împreună,

însă știu că ai rămâne o fantomă,
cu privirea în pământ,
lăsând stelele să se destrame-n stânga ta:
un gol în care să te poți ascunde
de ticăitul său asurzitor.

tăcerea ta nu-mi va opri inima din a vibra,
poate ești prea departe să o simți,
așa că te voi căuta prin labirintul său încins.

nu-mi pasă de tălpile-mi arse,
doar vreau să-ți fiu alături,
să te poți odihni în sufletul meu
și să-ți dai seama cum va îneca
și soare, și gol, și stele,
până vom rămâne doar noi,

iar lumina lui nu te va mai orbi,
când sufletele noastre se vor împleti,
colorându-te din nou.

second hand

Anastasia Suciu

îmi mutilezi sufletul
mi-l razi ușor ca pe mucegaiul de pe
cașcavalul ieftin de la mega
era la 50% reducere

de când ne vedem nu mă
mai disting
devin tot mai evident un contur pierdut
un ocean de umbre clandestine
o frunză uscată pe care să o strivești
nesigur și dezgustat
devin străină
propriului corp agonizez când mă
gândesc
oricine aș fi lângă tine doar
nu un „eu”

Scrisori

Iris Popescu

Dragă S.,

Am ajuns în cele din urmă în orașul [*text șters*]. Nu îmi vine să cred că de mai bine de zece ani compania încearcă să ajungă aici. M-au trimis pentru plasare de produse, dar locul ăsta nu are nici măcar curent electric. Îți vine să crezi? Și cea mai ciudată parte e că nu sunt în pustietate, ăștia sunt departe de a fi sălbatici. Zici că e o societate care pur și simplu a refuzat să progreseze după un anumit punct. Nu au internet, nici semnal la telefon, de aia sunt nevoit să îți scriu scrisori.

Nu îmi aduc aminte ultima oară când am ținut un stilou în mână. Nu are sens să îmi folosesc bateria de la tabletă degeaba, oricum nu am unde să o încarc. Dacă îți vine să crezi, oamenii ăștia încă folosesc tramvaie trase de cai. Nebunie curată.

Mai e totuși o urmă de speranță. Nu refuză chiar complet tehnologia, văd de ce încă se luptă compania să îi aducă pe calea cea bună. Sunt obsedați, dar obsedați, de ceasuri. Sunt vreo trei în fiecare cameră, pe stradă nici nu are sens să le numeri, toți au câte unul la mână sau în buzunar. Îți dai seama ce profit am avea dacă i-am convinge să treacă la smartwatch-uri?

Aici vine rândul meu, trebuie să duc munca grea de convingere. La final, nu mă las până nu negociez un procent gras din încasări. Ce, dacă ne îmbogățim cu toții, măcar să o facem pe merit.

Tu ce mai faci? Cum e acasă? Include te rog și niște știri, locul ăsta s-a izolat în draci. Scrie-mi la adresa asta, n-am de gând să mă mut până la plecare.

Cu prietenie,
Daci

Dragă S.,

Niciun răspuns? Chiar așa ușor uiți de mine? Aștept de mai bine de-o săptămână să îmi scrii, nu te mai fofila atâta și dă-i drumul, ce tot faci!

Prima săptămâna de negocieri nu a mers atât de bine pe cât aş fi vrut, dar ce să-i faci, nu tot timpul poți estima corect timpul. Va dura mai mult, atâta tot. Măcar stau pe banii companiei.

Zici că sunt bătuți în cap, zău așa! De fiecare data când le ziceam de noile ceasuri cu Touch Screen se făceau că nu înțeleg și îmi zâmbeau rece. Genul ăla de zâmbet pe care îl arunci martorilor lui Iehova când te opresc pe stradă și te întreabă dacă ai timp să vorbești despre Biblie. Nici oamenii ăștia nu par să vrea să își facă timp de mine, oricât le-aș vorbi despre beneficii. Nu vor curent electric, nu vor ecrane, nu vor să fie conectați cu lumea, nu vor nimic! Am încercat să le vorbesc despre noile abilități ale ceasurilor moderne, le-am zis de asistentul AI încorporat (după ce le-am explicat conceptul de inteligență artificială, îți dai seama că nu au auzit în viața lor de așa ceva), le-am zis cât de ușor ar fi să fie conectați la întreaga lume la un ecran distanță. Degeaba, nu se poartă rezonabil. Le-am explicat frumos că modernizarea nu e ceva față de care să te poți împotrivi, vrei, nu vrei, trăim într-o epocă post-digitală. Nu vor să mă creadă.

Am mult timp să mă plimb prin jur. Pe de o parte, boșorogii ăștia îmi contorizează timpul non-stop. Nu am voie să depășesc ora alocată promovării produsului, au ei alte lucruri mai bune de făcut după ce îmi închid ușa în nas. Pe de altă parte, am și ce explora. Tot orașul are forma unui ceas, iar în centru e un arbore de care au atârnat ceasuri de buzunar. E o nebunie totală!

Când mă plimbam pe aleile principale, care vor să fie minutarul și cealaltă liniuță care arată orele, în fine, destul de scurtă, am dat peste un magazin de ceasuri. Te miri cum nu înnebunea vânzătoarea cu atâtea ticăituri în jurul ei. De la un punct am simțit bătaile în vene, de parcă era propriul meu puls. Când i-am zis asta în glumă vânzătoarei, m-a asigurat cu cea mai mare seriozitate că așa simt cu toții și că e perfect normal. Am ieșit cât am putut mai repede din magazin.

Nu știu cât mai rezist aici. Aproape au trecut două săptămâni și simt că îmi pierd mințile. Scrie-mi orice, doar scrie-mi.

Cu prietenie,
Daci

Dragă S.,

A trecut o lună. Nu cred că mai are sens să încerc. Ar trebui să îi scriu șefului că e o meserie imposibilă. Vreau doar să plec de aici. Am renunțat la partea cu AI, oamenii ăștia nu vor să cumpere un ceas care să le arate orele digital. Parcă se distrează citindu-l.

M-am contaminat, în sensul că mi-am luat și eu un ceas de aici suvenir. Mai știi că ți-am scris de o vânzătoare de ceasuri? E persuasivă, nu glumă. Știai că ceasurile de mână au apărut din cauza războiului? Cică soldații își rupeau din cămașă o bucată de material pentru curea și legau ceasul de el. Ceasurile de buzunar cu lanț erau inutile cât timp stăteau în tranșee.

Mi-am luat un ceas sub formă de tanc. Îmi place reminiscența. E și automatic pe deasupra, funcționează fără baterii, are în schimb nu știu câte pietricele prețioase care îl fac să funcționeze. Vânzătoarea mi-a explicat mecanismul, dar nu m-am putut concentra. Lănțișorul cu ceas de la gât îi atârna pe decolteu și... ieșim la restaurant diseară. Așa că trebuie să mă evaporez de aici cât mai repede.

Dacă nu ai uitat complet de mine, scrie-mi. Mă voi întoarce curând acasă.

Daci

Scrisorile de mai sus au fost găsite din întâmplare la poștă, nedeschise. Nu se știe nimic despre destinatar sau expeditor.

**pornind de la versuri
din volumul
Arteziana –
Svetlana Cârstea
Fundatia Art Encounters,
16 decembrie 2025**

Către a doua cea mai importantă fată din viața mea

Draga mea sorela,

Știu că nu-ți place să-ți spun așa.
Mai mult, limbajul nostru de iubire era tăcut ori agresiv.
Ai crescut...
Când nu ne înțelegeam deloc,
deși încercam și mă durea,
am crezut că nu vei mai crește niciodată.
E așa un clișeu să-ți spun, dragă mea,
dar mă bucur că soarta ne-a făcut surori,
iar alegerea ne-a adus prietenia.
Știu că, în orice furtună ori vârf de munte,
vom fi acolo una pentru cealaltă.
Mama se lasă greu convinsă că va fi așa.
Ea probabil a construit cel mai mult
solidaritatea dintre noi,
în imaginația de dinaintea visului aievea.

Făurirea unei prietenii,
chiar dacă mulți, atât proști, cât și înțelepți,
au zis multe,
e o muncă titanică, de o îndemânare
mai mult decât instinctuală.
Toți am învățat, învățăm și vom mai învăța mereu
câte ceva despre arta,
căci așa merită numită,
de a construi ceva din zidărie de fapte,
finisaje de atitudini și perspective
cu decorațiuni de înțelegere și răbdare totală.
Migălos lucrate,
detaliile nu ies mereu minunate.
Înfruntăm fiecare greșeală,
adunând curajul de a ne încrede din nou
și de a mai spera încă o dată
în făgăduința unui recondiționat tablou.

În galeria din vistieria inimii mele stau multe capodopere
atârinate.

Câteodată reușesc să șterg praful de pe ele,
alte dăți admir fugitiv și plină de bucurie
frumusețea statornică, prăfuită, a fiecărui tablou.
Cert e că fiecare se păstrează în depozitul sufletului,
pentru că, deși liniștea s-a așternut
între mine și celălalt suflet,
iubirea unei prietenii nu moare niciodată.

Ema Mate

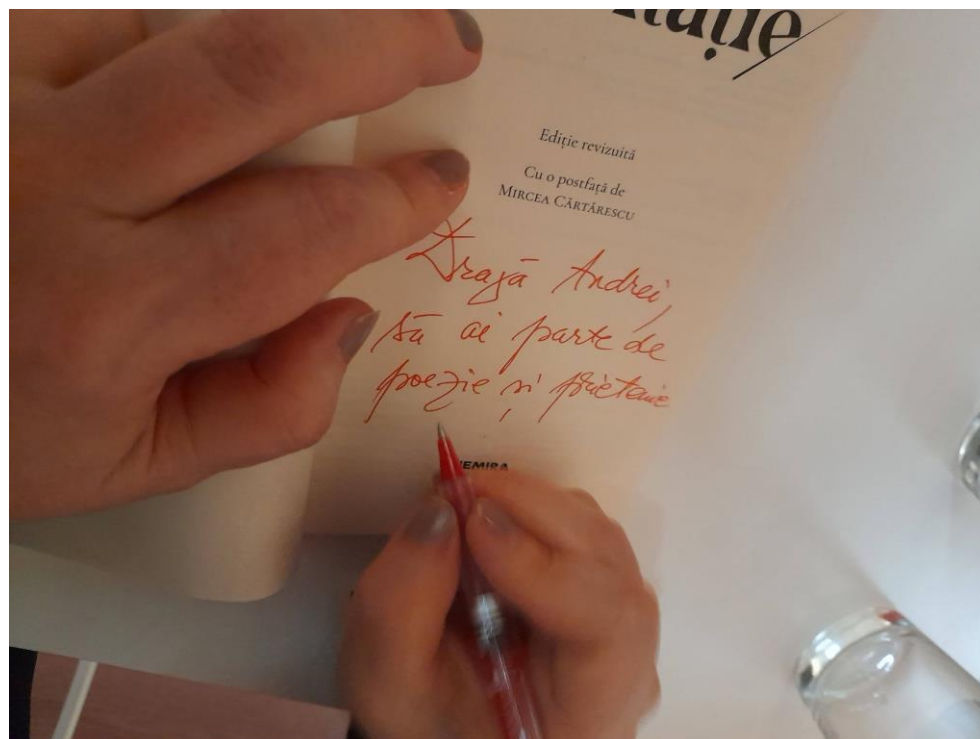

in tandem // in sync
Anastasia Suciu

adesea sufletul pereche e o femeie
nu un bărbat
marketing-ul romanelor de dragoste
ascunde meticulos

toate conversațiile
toate momentele contopite în care plângem împreună
toate secundele tăcute
și toate gândurile tot tot tot
cum ne înțelegem mai bine
una pe alta
decât ar face-o
orice iubit

Iulie 2026

Salutări ție,
nu ne-am văzut de mult.
Mult s-a schimbat față de cum era,
mult mai mult,
mult mai puțin.
Timpul nu ne-a părăsit, ne ține de urât
mereu, să nu uităm lentoarea clipei
și goana cea din amintiri.
Natura dă, uneori ia,
pentru unii să rămână,
suficient să rămână, destul cât să mai vrei
a gândi, a visa, a înfăptui
sau a lăsa.
Mult s-a întâmplat,
mult va veni, dar
nimic nu va rămâne
uitat.

Andrei Semen

scuze
Elena Jebelean

atât de senină tu spui ți-o prezint pe cea mai bună prietenă a mea
suntem prietene din copilărie
ne știm de la grădiniță
chiar dacă ne vedem foarte rar
simt la fiecare revedere că timpul n-a trecut peste noi
în orice clipă putem continua să povestim despre iubii noștri, ca altădată
eu zâmbesc
și mă simt groaznic de stânjenită
sper că exact asta reușesc să ascund cu zâmbetul meu
toate celulele din corp se reînnoiesc de-a lungul a șapte ani
cu excepția cristalinului
el nu
eu simt că suntem atât de străine încât nici nu ne mai recunoaștem
nu mai știu cine ești
uneori nu mai știu eu însămi cine sunt
cristalinul meu, deși vechi și deformat puțin de astigmatism
nu mai vede în niciuna din noi nimic din ce fuseserăm cândva, acum o mie de ani
tocmai, așa e, limpede nu vezi decât cu inima
tu, exuberantă, continui să vorbești în timp ce eu m-aș evapora de rușine
nu pot face distincția între vorbele tale convenționale și inadecvarea mea
– la vârsta noastră ar fi cazul să înghit fără jenă minciunile –
îmi doresc foarte tare să plec
doar zâmbesc, nu pot spune nimic,
tu te simți obligată să înșiri amintirile
eu mă străduiesc să mă ascund tot mai mult, zâmbetul meu crește ca o distanță
și-mi cer scuze, mă grăbesc să ajung undeva
(unde nimeni nu pretinde că m-ar cunoaște)
parantezele nici măcar în gând nu se citesc, darămite să se spună vreodată

Cuprins 😊

Scrisori (ne)deschise	p. 3
de la versuri din volumul <i>Restul</i>, de Svetlana Cârstean – Palatul Poștelor, 3 martie 2025	p. 5
<i>fără rest</i> – Elena Jebelean	p. 7
<i>AS222</i> – Anastasia Suci	p. 8
<i>blak-out poetry</i> - Diana Maroșan	p. 9
de la fotografia din ușa Palatului Poștelor – Ziua Internațională a Poeziei, 21 martie 2025	p. 11
<i>Păpădii</i> – Corina Mărcăuțeanu	p. 12
<i>Poezii din lacrimi de cerneală</i> – Silvia Negrea	p. 13
<i>De ce există poezia?</i> – Alize Dodea	p. 14
<i>genul proxim</i> - Elena Jebelean	p. 15
de la expoziția de pictură a Ilenei Ciobanu-Ioanovici <i>În grădină la mine. Tălmăciri</i> – Nemesis Club Art, 2 aprilie 2025	p. 17
<i>Nostalgie</i> – Alize Dodea	p. 19
<i>Îți scriu din grădină...</i> – Ana Bojoga	p. 21
<i>conceptual</i> – Anastasia Suci	p. 23
<i>un soi de întristare</i> – Diana Maroșan	p. 25
<i>Metronom</i> – Ana Bojoga	p. 27
<i>Lumina din fereastră</i> – Corina Mărcăuțeanu	p. 29
<i>Misterioasa carne se face duh în noi...</i> – Ema Mate	p. 31
<i>Iubire de mamă</i> – Iris Popescu	p. 32
<i>verde</i> – Elena Jebelean	p. 35
de la vizitarea atelierului artiștilor plastici Reneé Renard – Ciprian Chirileanu, 4 aprilie 2025	p. 37
<i>Ciob de artist</i> – Ioana-Paula Trușcă	p. 38
<i>金継ぎ (kintsugi)</i> – Anastasia Suci	p. 40
<i>despre Atelier ca lumină</i> – Elena Jebelean	p. 41
<i>absolut</i> – Anastasia Suci	p. 43
<i>Încâlcit</i> – Silvia Negrea	p. 45
<i>Alb</i> – Vlad Oprea	p. 46
<i>Închide ușa!</i> – Silvia Negrea	p. 47
<i>despre zăpadă</i> – Elena Jebelean	p. 49
de la întâlnirea cu scriitorii Mădălina Aldescu și Alexandru Higyed – Palatul Poștelor, 11 aprilie 2025	p. 51
<i>Tot mai puțin</i> – Iris Popescu	p. 53

<i>Dorință</i> – Ema Mate	p. 55
<i>posibilitate</i> – Elena Jebelean	p. 58
<i>artă poetică</i> – Elena Jebelean	p. 59
 de la discuțiile cu criticul de film Marian Sorin Rădulescu despre <i>Oglinda</i> (1975, r. Andrei Tarkovski) – Sala Senatului UMFT,	
6 mai 2025	p. 61
<i>câmpul cu hrișcă</i> – Elena Jebelean	p. 62
<i>Călăuza</i> – Corina Mărcăuțeanu.....	p. 63
 de la discuțiile cu artista plastică Reneé Renard despre expoziția <i>Laboratoarele memoriei: Mama, Cristina Renard</i>	
– Galeria Helios, 28 mai 2025	p. 65
<i>work in progress</i> – Anastasia Suciu	p. 67
<i>metamorfoze</i> – Elena Jebelean	p. 69
 de la întâlnirea cu scriitoarea Corina Costea – Palatul Poștelor, 30 mai 2025	
Unde te vor duce valurile – Silvia Negrea	p. 71
<i>Unde te vor duce valurile</i> – Silvia Negrea	p. 73
<i>Scrisoare Stelei Polare</i> – Elena Jebelean	p. 81
<i>liminal</i> – Anastasia Suciu	p. 82
 de la întâlnirea cu scriitorul Robert Șerban – Palatul Poștelor, 19 iunie 2025	
Un puzzle de strategie – Ema Mate	p. 83
<i>Un puzzle de strategie</i> – Ema Mate	p. 85
<i>știi că ai dat-o în bară</i> – Teodor Maxim	p. 87
<i>să ai pielea udă</i> – Teodor Maxim	p. 89
<i>Vreau în noiembrie</i> – Silvia Negrea	p. 91
<i>gaudeamus</i> – Elena Jebelean	p. 94
 de la discuțiile despre <i>Ora inimii</i>, Irvin D. Yalom – Casa cu Iederă, 26 iunie 2025	
Zece minute sunt corecte – Elena Jebelean	p. 95
<i>Zece minute sunt corecte</i> – Elena Jebelean	p. 97
<i>Casa cu Iederă</i> – Diana Maroșan	p. 99
<i>Apocalipsă</i> – Vlad Oprea	p. 101
 de la lucrările văzute la Facultatea de Arte și Design – Galeria Verticală și Galeria Mansardă, 23 octombrie 2025	
La pas – Carina Braina	p. 103
<i>La pas</i> – Carina Braina	p. 104
<i>Octombrie 2025</i> – Andrei Semen	p. 105
<i>Ferma animalelor</i> – Sandra Silvășan	p. 106

<i>durere ancestrală</i> – Anastasia Suciu	p. 107
<i>două triumphiuri</i> – Floarea-Oana Timiș	p. 107
<i>Și acum?</i> – Carina Braina	p. 108
<i>asupra prezentului</i> – Elena Jebelean	p. 110
<i>La drept vorbind, ce este timpul?</i> – Monica Elena Aghescu	p. 111
de la <i>Profetul</i>, de Kahlil Gibran – invitată: actrița Ana Maria Pandele Andone, Casa cu Iederă, 30 octombrie 2025	p. 115
<i>oameni din Orphales</i> – Elena Jebelean	p. 117
<i>Iubire despre</i> – Teodor Maxim	p. 119
de la întâlnirea cu scriitorii Aleksandar Stoicovici și Alex Higged – Palatul Poștelor, 7 noiembrie 2025	p. 121
<i>te rog</i> – Marisa Natalia Armaș	p. 123
<i>tramvaiele 6-7-8 seara</i> – Elena Jebelean	p. 124
<i>Tihna acelui timp</i> – Ema Mate	p. 127
de la expoziția Marianeii Mihut, <i>Universul satului românesc</i> – Casa Artelor, Galeria Pygmalion, 14 noiembrie 2025	p. 129
<i>Cu picioarele în apă</i> – Iris Popescu	p. 131
<i>axis mundi</i> – Elena Jebelean	p. 137
<i>În viață</i> – Florentina-Ioana Timiș	p. 139
de la expoziția lui Victor Gingiu, <i>Human Time</i> – Galeria Helios, 5 decembrie 2025	p. 141
<i>Șoaptele stelelor</i> – Marisa Natalia Armaș	p. 143
<i>second hand</i> – Anastasia Suciu	p. 144
<i>Scrisori</i> – Iris Popescu	p. 145
de la versuri din volumul <i>Arteziana</i> – Svetlana Cârsteian, Fundația Art Encounters, 16 decembrie 2025	p. 151
<i>Draga mea sora</i> – Ema Mate	p. 153
<i>in tandem // in sync</i> – Anastasia Suciu.....	p. 155
<i>Iulie 2026</i> – Andrei Semen	p. 157
<i>scuze</i> – Elena Jebelean	p. 159
Cuprins	p. 161

ISBN: 978-606-786-595-0

Preț: 30 Lei